

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
Rusia, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Heghemonia maghiară.

Vorba *hegheμονie* e din vechea limbă grecească și înseamnă stăpânirea unui oraș mai mare sau mai puternic grecesc preste altul mai slab. Astăzi se înțelege sub hegheμονie stăpânirea unui popor preste altul sau a unei limbi preste alta. La noi se vorbește adeseori de hegheμονia maghiară, de stăpânirea naționalității maghiare preste celelalte și în deosebi de stăpânirea tot mai mare a limbei maghiare nu numai în viața de stat, ci chiar și în cea comunală, comitatensă, apoi în cea culturală (școale).

Gazetele și cărțile ungurești, aproape toți conducătorii lor politici și culturali, între cari locul de frunte îl ocupă Jidani, cântă în toate tonurile aceasta hegheμονie. Din nenorocire, o mulțime de copii de-ai noștri sunt siliți, în urma împrejurărilor nenorocite din patria noastră, să umble la școlile ungurești, unde fiecare vorbă a profesorului și fiecare rând din cărțile de istorie sunt sau de-adreptul batjocuri ordinar la adresa neamului nostru sau laudăroșii de felul celor țigănești la adresa neamului maghiar. Nu e tocmai mirare, că un copil de Român crescut din frageda lui vârstă până în anii bărbăției cu astfel de idei nu mai e în stare să aleagă adevărul din minciună, și vorbește despre străin așa după cum l-au învățat, iar despre neamul său cu un fel de rușine ascunsă, căci i-se pare cu mult mai pe jos decât cel străin.

Vina la aceasta o purtăm de altminteri în mare parte și noi, părinții lui, ceialalți Români, cari cunoscând vrednicia neamului nostru nu și-au pus în mână și cât mai multă carte românească (cărți și gazete naționale), ca să vadă cine e neamul românesc. Acolo, unde de băieții (și fetele!) noștri se interesează ceialalți Români, vedem ieșind dintre ei Români tot așa de buni, cum sunt și cei ieșiți din școlile noastre naționale sau chiar germane. Dovadă avem și în băieții, cari își fac studiile la liceul maghiar din Sibiu de pildă, sau în studenții universitari, cari și dacă vin din centre culturale străine, întâlnind însă Români buni între colegii lor, devin tot așa de naționaliști și cunoscători ai vredniciei neamului lor ca și aceștia.

Să vedem, pe ce și întemeiază conducătorii naționalității jidano-maghiare dreptul de hegheμονie.

În cărți, gazete și în vorbirile cele multe (sunt foarte flecari) spun mereu, că ei au ocupat țara înainte de asta cu o miie de ani. Foarte bine, au ocupat pusta Ungariei, unde au găsit oarbă bună pentru caii lor, dar noi Români suntem cu numele acesta de două mii de ani pe acest pământ,

iar dacă mergem și mai departe pe urmele strămoșilor noștri din Dacia cea veche,*) Tracii și Dacii, suntem cunoscuți în istorie de preste trei mii de ani, așa dară mai de demult decât chiar și Germanii, necum să mai vorbim de Maghiari veniți de eri de alaltăeri pe pământul nostru.

Se mai laudă, că au ocupat Ungaria cu armele. Tâlhăria, fie mare, fie mică, se socotește drept faptă înjosoare, așa că nu e o cinste pentru un popor să se laude că au cuprins o bucată de pământ omorând și prădând pe ceice trăiau acolo. Dar hai să admitem pentru un moment îndreptățirea furtului pe o scară întinsă. Nici în cazul acesta nu și pot întemeia hegheμονia pe dreptul pumnului, pentru că Ungaria, după lupta dela Mohačiu (1526) a încetat să mai existe pentru câteva sute de ani. În Timișoara, Arad, în Oradea mare, în Buda (pesta) erau pașale turcești, partea Ungariei locuită de Maghiari, îndeosebi pusta, eră sub stăpânire turcească. Numai începând cu sfârșitul secolului al 17-lea și la începutul secolului al 18-lea Ungaria a fost cucerită dela Turci, dar de *Austriaci*, și încă contra voinței Maghiarilor, cari țineau cu Turcii. Prin urmare, judecând, cum le place conducătorilor de astăzi ai naționalității maghiare, Ungaria e proprietatea Austriei. Ea a cucerit încă o dată Ungaria în anul 1849, atunci cu ajutorul Românilor și al Rușilor.

Își mai întemeiază hegheμονia și pe neadevărul, că ar fi mai mulți. Mai întâiu, toată lumea cultă știe, că recensământul, cum se face în Ungaria dela 1868 încoace e o minciună, căci pentru că să înmulțească numărul Maghiarilor se săvârșesc tot felul de falșuri. Și cu toate aceste falșuri, la recensământul din 1900 n'au putut scoate mai mult de 45% Unguri.

Temeiurile de până acum sunt cele brutale. Ei vor să și întemeieze hegheμονia și pe fapte culturale. Le place să se laude de pildă cu constituția Ungariei, care e de-o miie de ani. Constituția aceasta n'au avut-o însă *poporul maghiar*; ci o mână de nobili și câteva comune săsești în Ardeal și partea de meazănoapte a Ungariei. Aceștia au croit, mai ales dela 1438 încoace legi care de care mai asupritoare și pentru noi Români, și pentru Maghiari, cari cu toții au gemut sute de ani în neagra iobăgie. A se laudă cu o astfel de constituție, însemnează a fi lipsit cu totul de simțământul rușinii.

Nici cultura lor de astăzi nu-i îndreptățeste de fel a se crede chemați să răspândească lumină printre Nemaghiari, cum

*) Dacia cea veche a fost Transilvania (inima Daciei), Banatul, Bihorul, Maramurașul și România de astăzi.

fac bunăoară popoarale cele mari europene printre Negrii din Africa. E adevărat, că poporul maghiar are povești frumoase, cântece și melodii populare frumoase, deși unele ni-se par cam sălbătice. E muncitor Maghiarul, e viteaz și și iubește cu tărie moșia și limba. Aceste avuții și aceste dăruri dela Dumnezeu nu ne-au înduplicat însă și nu ne vor înduplică niciodată, ca să ne lăpădăm de-ale noastre, cu mult mai frumoase și cu mult mai prețuite, tocmai și pentru că le avem așa cum le avem, și să le adoptăm pe ale lor. Ce privește așa numita cultură superioară, domnească, apoi să facă bine să ne erte, dar și numai părți mici din ea prinite de noi se prefac într-o nenorocire pentru neantul nostru. Literatura lor domnească e cu totul străină chiar și de poporul maghiar, căci e o prelucrare jidovească a părților rele din cultura popoarilor europene. În comerț nu stăpânesc principiile europene, ci cele jidovești. În viața socială vedem numai destrăbălare: cheltuieli fără măsură pentru plăcerile trupului, beție, joc de cărți, sinucideri.

Nu e deci nimic, dar absolut nimic, pe ce s'ar putea întemeia hegheμονia maghiară. *Acum* au forța brutală, temnițele și gloanțele jandarmilor, cari îi îmbată cu ideea superiorității lor. Cu acestea cred conducătorii de azi ai naționalității maghiare, că ne vor stăpâni totdeauna, ba chiar ne vor topi în neantul lor. Viitorul, și nu prea depărtat, cu viforele sale le va dovedi, că s'au înșelat.

Să nu fie prea târziu!

Congresul rascelor dela Londra și Dr. Vasile Lucaciu. Săptămâna trecută s'a ținut în Londra un congres uriaș, la care au participat preste trei mii reprezentanți ai tuturor popoarilor mai mult sau mai puțin culte de pe pământ. Am fost reprezentati și noi Români prin fruntașul dintre fruntașii noștri, părintele Dr. Vasile Lucaciu, care a ținut o conferință despre *Rolul națiunii române în Orientul Europei*. Iubitul nostru Dr. Lucaciu a fost felicitat cu căldură mai ales de reprezentanții gintei latine, cum sunt marii Italiani *Angelo de Gubernatis*, prof. univ. *Sergi* și alții. Guvernul unguresc s'a grăbit să dea o telegramă, în care spune, că părintele Lucaciu nu represintă Ungaria. Fleacuri! Părintele Lucaciu ne reprezintă pe noi Români din Ungaria, așa dară o parte mare din țara noastră.

Tot la acest congres au vorbit profesorii universitari *Sergi* din Roma și *Macdonel* din Londra, înfierând cu asprime sistemul barbar de apăsare a naționalităților în Ungaria și Rusia. Se și potrivesc aceste două țări!

Prea mare îndrăzneală. Guvernul unguresc oprește acum gazetele din România nu numai ca să nu poată intra în Ungaria, dar nu le lasă să treacă peste Ungaria nici în alte țări, unde nu se judecă cu cap de jandarm unguresc. Zilele trecute i s'au trimis unui Român din Țară, care petrece în Viena, un pachet cu trei gazete. Ajungând pachetul la Budapesta, două gazete au fost scoase afară, pentru că sunt oprite în Ungaria. Bine, în Ungaria, dar nu în Viena, care e în Europa! Și când ne gândim, că cele mai spurcate gazete jidane din Budapesta, cum e „Budapesti Hirlap“ și altele, cari își bat joc de tot ce e românesc, le cetesc Ungurii veniți în România fără să fie turburați de cineva!

Tot dela Andrassy cetire. În vorbirea lui Andrassy a mai spus și următoarele: „Proiectele (adecă legile cu reformele militare) prezentate acum de guvern numai vremelnice vor putea lămuri situația și e numai chestie de timp, ca națiunea (maghiară) să izbugnească din nou cu avânt revoluționar, care să răstoarne din nou ordinea publică și să dea prilej la frământări primejdioase pentru pacea lăuntrică a monarhiei“.

Poftiți, domnilor grofi! Noi atâta așteptăm, căci și așa ni-se pare, că zăbovește prea mult ciasul răfuielii celei mari, cum a fost în anul 1848.

Se poate așa ceva? În „Revista Economică“ cetim, că în comitatul Făgărașului — iară Făgărașul! — s'au găsit în două comune fruntași români, cari contribuind la înființarea unor bănci în satul lor, au înregistrat firmele numai în limba maghiară. Aceste două sate sunt Hurezul și Luța.

Dacă noi însine facem în disprețuirea limbii materne astfel de horoboafe, nu ne putem mira, că guvernării de astăzi devin tot mai obraznici față de noi!

Nou proces de presă. „Sfătuitorului“ din Huediu i s'a intentat proces de presă, pentru că în articolele „Iubit popor românesc“, „An nou cu bine“ și „Limba de maică“ ar fi făcut politică.

Fapt e, că goana contra noastră pe toate terenele e în zilele guvernului Khuen Hederváry tot așa de mare, ca și pe timpul coaliției.

Pentru Deșteaptă-te Române.*) La o petrecere din Beelean, domnii Dr. Octavian Pavelea, Dr. Simion Balint, Dr. Aurel Iuga, Dr. Vámos Jenő, toți advocați, dl Ioan Rebreanu, absolvent în teologie, au cântat „Deșteaptă-te Române“. Ei au fost dați în judecată ca agitatori.

Ajutorul dela stat și Sașii. Pentru „patriotismul“ lor, Sașii știm, că se bucură de mare dragoste din partea guvernelor maghiare, dragoste prefăcută în bani. Cu toate că ei sunt bogați și afară de aceea jertfesc totdeauna cu dragă inimă pentru instituțiile lor culturale. Lăcomia i-a făcut însă să primească și ajutoare dela stat, cum a fost la Brașov, cum e vorba să primească acum pentru clădirea gimnaziului

*) Melodia lui *Deșteaptă-te Române* se poate învăța foarte bine în școală folosind ca text fabula poetului nostru Murășanu. Un tată din vechime, Român de-al nostru sânge. Văzând, că o să moară, chemă pe fiu la pat etc. Textul adevărat se învață afară de școală.

săsesse din Sibiu ș. a. La ce se pot aștepta, s'a putut vedea anul acesta în Cisnădie (lângă Sibiu).

Înainte cu patru ani, corporația țășătorilor din Cisnădie au înființat cu ajutor dela stat o școală profesională pentru țășătorie. În statut se hotărise, ca limba de propunere să fie cea germană, dar și cea maghiară. Guvernele ungurești nu respectază nici legile, când e vorba de naționalități, necum să respecte un statut. Aceasta s'a văzut anul acesta la examenul școlii profesionale, căci în cursul lui nu s'a auzit nici o vorbă nemțască, vorbindu-se numai ungurește.

Cum își bat joc de popor solgăbirăii. Gazeta jidano-maghiară „Az est“ din Budapesta, povestește următorul caz revoltător: Un solgăbirău din comitatul Hunedoarei a oprit pe oamenii dintr'o comună să mai scoată vitele la pășune din cauza boalei de vite, poruncind, ca ele să fie ținute în grajduri, ca să nu se molipsească cele sănătoase dela cele bolnave. Nu trece mult timp și acelaș solgăbirău dă ordinul, ca oamenii să care în timp scurt la câmp tot gunoiul din curțile lor, căci e primejdie de holeră. Oamenii nu știau, ce să se facă acum. Gunoiul nu-l putea căra în pumni, vitele nu eră ertat să le scoată din grajd. Sfătuindu-se, au hotărît să se țină de ordinul cel dintăiu, adecă să lase vitele în grajd și gunoiul în curte. Solgăbirăul se vede, că atâta au așteptat, căci după câteva zile a amendat (pedepsit) pe toți Românii cu însemnate sume de bani, pentru că n'au ascultat de ordinul lui.

Și când auzi de asemenea fapte săvârșite de un slujbaș, al cărui loc n'ar fi nici în sălbătăcimile Asiei, să te miri, dacă ai auzi, că oamenii l-au tocat în cap ca pe un câne turbat...

Slovacii și justhiștii. Un Maghiar a învinovățit, în gazeta „Világ“ din Budapesta, naționalitățile, că ele nu doresc sincer (din inimă) introducerea votului universal. Slovacul naționalist, dl Milan Hodja răspunde în aceeaș gazetă, unde, după ce arată, că naționalitățile au suferit cele mai mari prigoniri tocmai pentru că doresc votul universal, mai spune și următoarele: „Un lucru e sigur. Nu dorim să luăm parte într'un războiu, în care luptă Apponyi, conții Károly, Kossuth și partidul poporal clerical, și în care contele Andrassy e stegar. Nu suntem atât de proști să sprijinim niște planuri, cari de vor izbuti, vor atăca temelile existenței noastre naționale și cetățenești. Justhiștii și socialiștii să se scape de povara coaliționistă și vom sta de vorbă. Dar nu putem face dragoste cu Justh, câtă vreme să sărută cu Apponyi.“

Dragoste greșită față de deapropoale. Preste Ungurii din Kecskemet a dat marea nenorocire a cutremurului. De sigur, că fiecărui Român i-a fost jale, când a aflat, că și o mulțime de oameni săraci au rămas fără adăpost. Dar cu toții știm, că în ziua de astăzi guvernul unguresc ajută numai pe Unguri pe toate terenele, și anume nu numai pe cei nevoieși, ci și pe aceia, cari n'au lipsă de ajutorul statului. Noi Românii suntem socotiți ca fii vitegi ai acestei țări, cărora nu numai că nu li-se dă nici un ajutor, dar li-se ia și aceea ce au. Iar nenorocirile, cari ne ajung pe noi, sunt destul de număroase, așa că nici nu biruim

cu ajutorul celor nenorociți. De aceea s'a făcut o greșală mare tinerimea română din Sasca-montană (Bănat), care a aranjat petrecere pentru a veni în ajutorul celor din Kecskemet. Li întrebăm un lucru: a făcut ei acelaș lucru, când a fost polop din Banat, din Maramurăs, din Ardeal, unde au suferit pagube mari Românii? A făcut acelaș lucru, când au cetit, că polop a ras de pe fața pământului sate întregi în România, de unde au fost aduși de împăratul Iosif al II-lea înșiși strămoșii lor (Bujanilor)?

Tot tricolorul român.

Mișcat poate de barbariile, ce le săvârșiau funcționarii administrativi și mai ales jandarmii față de noi, când purtau hainele noastre strămoșești cu tricolorul român, care după cum s'a dovedit și în fața tribunalului din Brașov nu e al României, ci al Transilvaniei și al poporului român din vremuri străvechi, — dar poate și pentru că să înșele lumea cultă, arătându-se mai puțin șovinist, ministrul dăduse, în secret, un ordin, că Românii, cari au tricolorul lor în haine să fie lăsați în pace.

Rezultatul acestui ordin a fost tocmai contrarul dela ce ne-am fi putut aștepta, pentru că atât organele administrative (slujbașii comitatelor), cât mai ales jandarmii s'au pornit cu o furie și mai ne bună contra noastră pentru tricolor. Ne-au batjocorit și pedepsit bărbații, junii și copiii noștri, ba nu s'au rușinat acești purtători de cultură din fundul Asiei să batjocorească fetele și femeile noastre, cărora le-a rupt și țiile de pe trup fiindcă aveau chindisituri în tricolor național, cum s'au întâmplat la Aied, în pașalăcul lui Szász.

Se'nțelege, că fruntașii noștri s'au îngrijit, ca aceste fărădelegi să ajungă la cunoștința popoarelor culte din Europa, cari încă s'au indignat de faptele bașibuzucești ale stăpânitorilor de-acum din Ungaria.

Ca să înșele din nou lumea cultă, guvernul unguresc a trimis la toate gazetele din Europa o telegramă, în care spune, că după o lege din 1848 în Ungaria se pot folosi numai colorile ungurești și cele poartă alte colorile e pedepsit cu 15 zile închisoare și 200 cor. amendă. El, guvernul, vrând să se arate îngăduitor, a dat un ordin ca să nu se mai urmărească ceice vor avea tricolorul în hainele lor. Românii însă au început să poarte și mai mult tricolorul și asta nu pentru că eră o parte din îmbrăcăminte lor, ci pentru că să facă demonstrațiuni în contra „ideii“ de stat maghiar. De aceea a dat un nou ordin, ca Românii să fie din nou urmăriți și pedepsiți, dacă mai poartă tricolorul român „pentru demonstrație“.

Așa glăsuiește telegrama guvernului. Ea însă nu va mai înșela pe nimeni. Statul poate avea colorile, cari îi plac, noi încă ne alegem pentru chindisiturile, pentru brănele și împodobiturile noastre colorile, cari ne plac. Că e vorba numai de-a ne face cât mai mult rău, se vede și de-acolo, că Sașii noștri pun la sărbători chiar sterguri săsești (roșu și albastru), studenții lor au, când sunt în uniformă, preste piept o frunză în tricolorul Transilvaniei, care e și al nostru, orașul Budapesta are tot colorile românești, pe pajura întregă a Ungariei vedem în partea, unde e pusă pajura Ardealului (cele 7 turnuri, vulturul, luna și soarele) tot colorile roșu, galben și al-

bastu (vânt), fără ca prin aceasta să se caze legea lor revoluționară dela 1848. Dar va sosi el și ciusul nostru de socoteală. Și va fi o socoteală aspră.

Sapte de stradă în Budapesta.

Dumineca trecută, justiștii și socialistii au ținut o mare adunare comună, la care au luat parte ca la 20 de mii de oameni.

Președintele a fost ales contele Bathanyi. Justiștii au cerut votul universal (știm noi, cum îl vrea!) și darea progresivă. A vorbit apoi socialistul Bakonyi. La sfârșit s'a primit o rezoluție, prin care guvernul e provocat să se lase de proiectele de legi militare și să înceapă numai decât cu legea electorală, prin care să se introducă votul universal. Mulțimea a plecat apoi demonstrând în liniște pe strada Rákoczy. Aici a fost întâmpinată de o mulțime de poliști, care s'au repezit cu furie asupra manifestanților lovind cu săbiile în dreapta și în stânga. Numai la societatea de salvare au fost pansate (legate la răni) preste 40 de persoane rănite greu. Un foarte mare număr de manifestanți, deși plini de sânge, au refuzat să se ducă la societatea de salvare, ca să nu fie pe urmă arestați.

Un tinăr, care privise din trăsură (caleasă) la barbariile săvârșite de poliție, a protestat cu tărie. Atunci au năvălit asupra lui câțiva poliști și smâncindu-l din trăsură l-au bătut cu săbiile fără milă. Plin de sânge și în nesimțire a fost dus la spital.

Adunări culturale.

Convocări pentru adunările despărțămintelor Asociațiunii.

La 31 Iulie v. (13 August nou) își va ține adunările următoarele despărțăminte:

Săliște, în localul școlii din comuna Armeni. In cuvântul de deschidere, dl Dr. Calefariu va vorbi despre *Urmările beției*. Se vor ține și următoarele prelegeri populare: *Înființarea Asociațiunii și însemnătatea ei pentru popor*, de părintele protopop Dr. I. Lupaș; *Bunătatea și încunjurarea proceselor* de părintele I. Popa; *Economia de câmp și cruțarea de inv. pens.* Niculaie Iosif.

Agnita, în localul școlii române din comuna Bărghiș. Aici va fi și o *expoziție de lucruri de mână și țesături*. Seara va fi concert și petrecere cu *joc*. NB. De acest despărțământ se țin comunele din cercurile pretoriale Agnita și Cincul-mare.

Murăș-Uioara în curtea parohială gr-cat. din comuna *Căptălanul-de-Murăș*.

Din parte-ne îndemnăm și cu acest prilej pe toți iubiiții noștri cetitori să ia parte, în număr cât mai mare, la aceste adunări, făcându-se, care după puterea și priceperea lui, membri ordinari și ajutători.

Filiala din Reghin a Societății pentru crearea unui fond de teatru român își va ține adunarea ordinară în comuna Iabenița, la 31 Iulie v. în școala română la orele 4 dup'ameazi. Cu acest prilej se vor juca seara comediile populare *Ruga dela Chiseteu*, de Iosif Vulcan, și *Țiganul citană*, de E. Suchu. Apoi se vor cânta deosebite cântece populare de domnii Traian Vețan, Dumitru Cofar și Vasile Marele. Societatea aceasta, ca și Asociațiunea, merită tot sprijinul nostru.

Dela despărțămintele „Asociațiunii”.

Despărțământul Iliei (comitatul Hunedoarei) și-a ținut adunarea generală sub președenția părintelui I. Morariu, protopopul Dobrei. In vorbirea de deschidere părintele protopop, arătând menirea Asociațiunii, a scos la iveală și lenea și nepăsarea, care s'a încuibat în acel despărțământ. Prin muncă îndoită nădăduiește să vadă lumina răspândindu-se mai mult la poporul nostru, numai cărturarii să arete zel mai mare. Dl avocat din Ilia Dr. Ioan Maior vorbește despre roadele frumoase, ce le aduce cultura pentru bunăstarea și materială și sufletească a poporului nostru, arătând munca, ce o depun cei din fruntea Asociațiunii pentru aceasta. Cuvântarea însuflețită a dlui Dr. Maior a avut frumoasa urmare, că s'au înscris foarte mulți țărani membri ajutători și câțiva cărturari membri ordinari (cu taxa de 10 cor. pe an) ai Asociațiunii.

Despărțământul Zărnești (comitatul Făgărașului) și-a ținut adunarea în Zărnești. Au fost și oaspeți din Brașov. Secretarul a cetit raportul despre munca îndeplinită în anul 1910/1911, o muncă foarte frumoasă, care poate sluji drept pildă la multe despărțăminte. S'au ținut adecă 14 prelegeri populare (despre economie, igienă, legi), două șezători literar-muzicale și o petrecere cu cântece, teatru și joc. Comitetul a procurat 800 de altoi (meri, peri, pruni), pe cari i-a împărțit, pe lângă un preț foarte mic, la membri. S'au cumpărat cinci mașini economice, cari s'au tras la sorți pentru membri. S'au făcut totodată și pregătiri pentru asigurarea vitelor de pe teritoriul acestui despărțământ. In acest despărțământ sunt 136 de membri ajutători la Asociațiune, precum și 2 pe viață și 36 ordinari.

La toamnă se va face o *expoziție de copii*.

Despărțământul Ceica (Bihor) și-a ținut adunarea generală în Tășad. Dl Dr. Ioan Comșa a ținut o prelegere foarte luminoasă și convingătoare despre beuturile spirtoase, arătând răul cel mare moral și material, ce-l produc. Dl Victor Andru, candidat de avocat a vorbit despre Asociațiune, arătând, ce urmărește.

Seara a fost reprezentație teatrală, foarte bine reușită, dată de domni și domnișoare venite anume din Beiuș.

Despărțământul Nocrich a ținut Duminecă a. c. în 10/23 Iulie o șezătoare culturală în frantașa comună Săsăuș, la care s'au prezentat inteligență și popor din comunele Chirpăr, Fofeldea, Ilimbav, Noul rom., Găinari și Alțina. Din comitet s'au prezentat directorul desp. dl N. P. Petrescu, Ioan Petrișor și Aurel Millea. După vizitele obișnuite pe la fruntași au luat un dejun bogat în casa ospitalioasă a dlui notar din localitate N. Buzea.

Directorul despărțământului deschide adunarea arătând scopurile Asociațiunii, care, între altele, a trimis pe dl Cosciuc, anume angajat, să țină o conferință despre *albinărit*.

Dl Cosciuc, vorbește pe larg despre folosul, ce-l aduc albinele. Vorbește despre coșnițele ce se folosesc, și recomandă ca cea mai practică una sistem „Gerstung”. Din aceste a adus cu sine una ca model, cu toate instrumentele trebuincioase. Cu ajutorul modelului explică apoi cu deamăruntul

umblarea cu coșnița și toate avantajele care le are față de alte coșnițe. Conferința a fost foarte bine primită din partea ascultătorilor.

Directorul desp. a vorbit apoi despre „Reuniunea proprietarilor de vite din Orăștie”. Poporul a promis că se va face membru pentru asigurarea vitelor.

A mai ținut o conferință tot părintele Ioan Petrișor din Alțina. A vorbit foarte frumos și cu mult duh despre alcool. Stricăciunile beuturilor spirtoase și foloasele abținerii dela beuturi.

Dl notar Buzea, ca președinte al Agenției desp., a dovedit mult zel prin instruirea tineretului în șezătorile Agenției. Din prelegerile ținute cu feciorii în fața adunării ne-am convins, că d-sa a instruit feciorii în multe lucruri folositoare: despre dări, despre țidulele de vânzarea și cumpărarea vitelor, în declamări de poezii, ș. a.

Directorul ridică adunarea și împarte între oameni din popor 50 broșuri din lucrările sale.

Săsăușenii, popor deștept și harnic, cu stare bună, cari, în foarte mare parte, se ocupă cu negoțul de vite, ar putea face progrese foarte mari, dacă inteligența lor — n'ar fi prea inteligentă. Ionel.

O propunere Asociațiunii, în legătură cu însoțirile sătești.

Frații noștri din Țară au o *Călăuză a băncilor populare*, în care, după ce domnii A. C. Cuza și Dumitrescu-Bumbești arată însemnătatea lor, se dau modele de tot felul de statute, se explică acestea, se arată cum trebuie purtată contabilitatea însoțirilor dela sate și se dau și părțile referitoare la bănci din Codul comercial precum și legile speciale.

Cred, că Onoratul Comitet ar lucra întru toate conform dorinței marelui nostru binefăcător, dl Vasile Stroescu, dacă s'ar îngriji cât mai curând de lucrarea și tipărirea unei astfel de călăuze, care să fie împărțită, prin despărțăminte, gratuit tuturor comunelor, unde se observă dorința pentru înființarea unei tovărășii. Dacă se înființează tovărășia, aceasta va plăti o sumă, care să corespundă numai cheltuielilor de scris și tipar.

Avem și bani, avem și oameni, cari ar putea lucra. In multe locuri tocmai neunoașterea amănuntelor îi reține pe oameni dela înființarea tovărășiilor, în alte locuri lipsa unui îndrumător bun îi face să comită greșeli. Călăuză Asociațiunii ar fi chemată să îndrepteze aceste neajunsuri.

Un membru.

Ce scriu alte gazete?

„Națiunea” (Budapesta). Ni-se întinde o mână de pace și ni-se spune o vorbă dulceagă. Ca pe cei slabi și pe cei fricoși să-i prindă în mreaja veninoasă, de unde nu mai este scăpare. In aceeaș vreme auzim și vorbe răstite și pocnete de puști, vedem pumni, ce se ridică amenințatori! Sistemul acesta sună celor tari și celor neînfricați, pentruca aceștia să fie îngroziți, să fie izbiți la pământ, ca să li-se smulgă din suflet curajul și nădejdea. Confuzie generală și deprimare generală, ca în aceasta apă turbure să poată pescui guvernul Khuen-Hederváry, ca în sfârșit să-și vadă visul cu ochii, să vadă ridicându-se pe ruinele partidului național — partidul guvernamental românesc!

Și pentruca munca lor păcătoasă să fie grăbită, pentruca izbânda lor, care e peirea noastră, să nu întârzie mult, pus-a guvernul în mâna părintelui Mangra cuțitul ucigaș, ca și acesta să împartă lovituri de moarte fraților și părinților. Și Mangra, în hiperzelul păcătos de-a aduce servicii stăpânului său, învoacă ordinațiunea unui ministru de interne, prin care se disolvă comitetul național și se atentează în mod volnic și ilegal la existența partidului național român. Dar Mangra vrea să fie mai catolic decât Papa! Ordinațiunea aceasta e atât de nelegală și nebună, că nici stăpânii lui Mangra nu cutează și nu pot să o execute cu toată rigoarea și cu toată consecvența. Dar Mangra țintă sau nu știe, că ordinațiunile unui ministru trebuie să fie în conglăsuire cu legile țării. Altcum ordinațiunea aceea e nelegală și nu este dător să o respecteze nimenea. Orice partid are drept de existență, bunăoară un partid republican, care are de scop detronarea dinastiei.*)

Dar partidul român va trăi! Nici interesele superioare ale statului, nici interesele dinastiei, nici interesele Triplei-Alianțe nu ne-ar putea sili, ca să ne iscălim sentența de moarte. Puterea noastră e mare și nu se poate învinge, căci partidul național român trăiește în sufletul milioanelor de cetățeni. *Dr. Ludovic Ciato.*

„Gross-Österreich“ (Viena). În parlamentul austriac s'a făcut proteste contra constituției dualiste din partea Cehilor, Rutenilor, Sârbilor și Croaților, în Ungaria se face în parlament obstrucție, tot fapte, cari arată clar neputința de-a îndeplini programul cuprins în mesagiul împărătesc (vorbirea de deschidere a dietei) pe temelul dualismului.

În toate partidele germane, apoi în tabăra cehă, polonă, rutenă, slavă de mează și social-democrată iese tot mai mult la iveală procesul de descompunere, care a cuprins în timpul din urmă și partidele din dieta ungurească și croată, așa că e tot mai greu a avea majorități. Aceasta e cauza, că au și eșit svoul despre o disolvare apropiată a dietei boheme, ungare și croate.

Pentru împrejurările croate e foarte simptomatice împrejurarea, că „Agrarier Zeitung“ (gazetă croată scrisă în limba germană) a scris deunăzi: Tot ce slăbește Ungaria, întărește Croația și pentru aceasta, precum și pentru toți Slavii de mează dualismul e cea mai nepotrivită constituție, așa că și un federalism centralizator**) e mai bun.

Părerile de-acestea găsim adeseori și în gazetele slovace și române, adevărat însă, că și puțină încredere, dacă cei din Viena se gândesc serios să se apuce de-a lucra pentru egala îndreptărire a tuturor popoarelor monarhiei, păstrând unitatea împărăției și autonomia popoarelor.

De un lucru să nu se îndoască cei din Viena: fără asigurarea autonomiei na-

*) În Italia, Spania, Bulgaria sunt partide republicane. În Franța republicană sunt partide monarhiste Social-democrații sunt toți republicani, dar niciari, afară de Ungaria, nici chiar în Rusia, nu i-a trecut cuiva prin minte, că e cu puțință desființarea unui partid cu ajutorul jandarmilor și al temnițelor. *Redacția Zorii Poporului.*

**) Federalism, adică o constituție, care să împartă monarhia austro-ungară, pe cât e cu putință, după naționalități. Centralizare e atunci, când toate lucrurile mai însemnate se hotărăsc în centru, adică în capitala împărăției, respectându-se drepturile fiecărei naționalități.

ționale sa tuturor popoarelor nemaghiare nu poate fi o Austrie mare. Austria mare va fi sau național-federalistă, sau apoi nu va mai exista.

„Economul“ din Cluj pentru țărani nostri.

Am avut mai de multeori frumosul privilegiu de-a arăta în coloanele foii noastre munca și grija, ce-o desfășură frunța noastră bancă „Economul“ din Cluj pentru poporul român. Primim acum o înștiințare, care dă o nouă dovadă despre folosul cel mare, ce-l pot aduce băncile noastre nu numai împrumutând bani celorce au lipsă. Iată ce se spune în aceasta înștiințare:

Adunarea generală jubilară a „Economului“, afară de instituțiile culturale și de binefacere, pe cari le susține, a încredințat direcțiunea să organizeze un serviciu de informații de drept pentru țărani lipsiți și în primul rând pentru clienții institutului.

În acest scop s'a constituit cu ajutorul mai multor domni, cari și-au oferit gratuit ajutorul lor, serviciul de informații (sfaturi) pentru țărani, care va funcționa în fiecare Joi în biroul „Economului“ din Cluj d. a. dela oarele 3—4.

În schimb pentru sprijinul acordat Asociațiunii, membrii ajutători ai „Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român“ locuitori în comitatele unde „Economul“ are agenții sau subagenții, au singuri dreptul de a cere și primi și în scris informații. Cererile de acest fel sunt a se adresa la secretarul serviciului.

Șeful serviciului este: dl Dr. Amos Frâncu, avocat.

Secretarul: dl Dr. Valentin Porușin, avocat, cari dau sfaturi în toate afacerile de drept obișnuite la avocați și pentru raporturile cu tovarășiiile.

Membrii serviciului: În chestiuni de drept bisericesc și școlar: dl protopop Dr. Elie Dăianu. Pentru afacerile orfanilor și administrative: dl Ladislau Papp, asesor orf. p. Pentru afaceri adminstr. sătești și dări directe: dl George Farago, notar în p. Pentru afaceri de drept sanitare și medicale: dl Dr. Basil Bașiota, medic. Pentru afaceri de socoteli: dl Iosif Oarga, secretar de bancă și dl Sabin Nemes, funcț. de bancă. Pentru asigurări de tot felul: dl Valentin Drăganu, cassier de bancă. Pentru afaceri militare: dl Traian Roman, cancelist.

Apelăm la toți bărbații noștri de încredere să binevoiască a da cea mai largă publicitate acestei înștiințări și să lămurască țărănimea, că toate sfaturile și luminile se dau fără nici o plată.

Direcțiunea

institutului de credit și economii
»Economul« în Cluj (Kolozsvár).

Stiri politice din străinătate

Congresul ziaristilor slavi. Rusia a făcut și face totdeauna propagandă, atât în scris, cât și cu bani, printre celelalte popoare slave (Bulgari, Sârbi, Sloveni, Slovaci, Croați, Ruteni, Cehi și Poloni), ca toate să se înfrățească și sprijinească unele pe altele. Ideia ar fi frumoasă, dacă Rusia ar urmări într-adevăr binele celorlalte popoare slave. Dar ea urmărește numai și numai interesul ei. Dovada cea mai bună e felul, cum se poartă cu cele două popoare

slave de sub stăpânirea ei, cu Rutenii (Căminii și Rușii mici, Maloruși) și cu Polonii. Acestora nu le îngăduie nici un fel de școală, în care să se folosească limba maternă, ba pe Ruteni nu-i lasă nici să tipărească cărți în limba lor, susținându-i că ei sunt tot un fel de Ruși, cu toată limba lor se deosebeste tot așa de mult de rusească, ca de pildă limba română de italiană sau franceză.

Un mijloc bun pentru a îmbăta limba slavă cu apă rece au aflat Rușii în congresele ziaristilor slavi, la cari se adună gazetarii slavi dela toate gazetele slavo-mai mari. Anul acesta s'a ținut congresul în Bălgradul Sârbiei. Rușii erau veniți căci de data aceasta veniseră și gazetarii poloni, cari mai înainte nu voiau să fie la un loc cu Rușii. Dar și aici s'a arătat de moarte dintre Poloni și Ruși. Când s'a cântat imnul național al Polonilor, Rușii au eșit din sala, unde chiar regele Sârbiei lea dat un prânz, iar când s'a cântat imnul rusec, au eșit Polonii afară. Ba mai târziu s'a bătut un gazetar rus cu unul sârb, ca că congresiștii s'au despărțit foarte nemulțumiți.

Neînțelegerile acestea între Ruși și cehialți Slavi sunt de altminteri spre binele neamului nostru românesc, care e încercat de toate părțile de Slavi cu gând rău asupra noastră, cum sunt Rușii și Bulgarii. Tot așa de primejdiosi sunt Slavii și pentru Maghiari, numai cât conducătorii lor vor să înțeleagă lucrul acesta, căci se poartă ca și Rușii cu naționalitățile din Rusia.

Persia. Până înainte cu câțiva ani, șah (împărat) al Persiei era unul Mohamet Ali. Persii încă au vrut să aibă constituție, dar șahul se împotriviă. Atunci se făcu o revoluție și șahul fu silit să plece din Persia, rămânând domnitor un frate al lui. Șahul alungat plecă în Rusia, al cărei slugă pe-cată a fost totdeauna. În Persia, neorânduiala a continuat fiind meru ațâțată de de Rusia, care ar înghiți bucuroși țara aceasta. Se vede că pus la cale de Ruși, cari sunt dușmanii tuturor popoarelor din vecinătatea lor, șahul alungat s'a întors în Persia și acum țara aceasta nenorocită ta fi din nou bântuită de furiile războaielor dintre frați.

Maroco. Țara aceasta amenință din nou liniștea Europei. Atât Franța, care e vecina ei la granița de răsărit, cât și Spania, pe care o desparte de Maroco numai strâmtoarea de mare dela Gibraltar, ar pune bucuroși mâna pe statul acesta mormedan. De aceea de câte ori se pornește câte o revoluție mai mare (de cele mici sunt totdeauna) în Maroco, se amestecă în trebile lui, trimițând chiar și armată. Așa s'a întâmplat și în primăvara aceasta. Franța a intrat cu o armată chiar în Fez, capitala Marocului. Spania, geloasă să nu rămână fără bucată din pradă, a trecut și ea trupe spaniole în Maroco. Cu toată ea între Franța și Spania este o convenție (legământ, învoeală) secretă, ele se ceartă zilnic. Acum a mai intervenit și Germania, care zice, că nu permite să stăpânească mai o Putere în Maroc, pentrucă ea are interese comerciale, cari ar suferi, dacă Marocul și-ar perde independența. Săptămâna trecută și-a ridicat și Italia vocea sa, care încă nu vede cu ochi buni înstăpânirea altă Puteri acolo.

Literatură și știință

La clacă.

Joar' o horă ș-apoi pleacă
Pe revoare ușurei
Și fetele-'n rând cu ei
Merg să-i facă popii clacă.

Pe când cântă rândunica,
Ei la secere pornesc,
Să-i auzi cum chinuesc
Și cu palma-și bat opinca.

Iar la holdă cum sosesc
In postate să respiră;
Cine-i vede, loți se miră,
Cum pe lucru să pornesc.

Cu mănunchiu de spice 'n mâni,
Stau în loc și spun la glume,
Și se pleacă de le pune.
Iar feciorii 'ndată vin,
Să le-adune toate 'n snop.
Eun la spic și 'nalt în paie,
Unii leagă, alții tae,
Unu-i pune sus pe clac,
Câte zere la un loc.

Holda-i tare sfărögită,
Strigă unu din feciori.
Tot rupând la legători,
De pe frunte apa-i pică.

Iar fetele pe 'ntrecute,
Nu bag' seamă de căldură,
Râd și povestesc din gură,
Că-'s Românce de natură.

Când le-auzi cântând pe toate,
Stai să tot asculti la ele,
Parcă-i cor de păsărele,
De cu ziua până'n noapte.

De departe din cârare,
Două fete se ivesc,
Cătră ei mereu grăbesc,
Să le-aducă de mâncare.

Iar Țiganul ie vioara,
Să le zic' acum de joc,
Ei s'adună la un loc
Incepând să joace hora.

Când e jocul pe găte,
Fetele-și pun snopi de umbră,
Iar feciorii 'ntinși pe glugă,
Iau și mănăcă din bucate.

„Vați întins acum polog,
Strigă unul dând în palme,
„Parcă sunteți morți de foame,
„Zi Țigane înc'un joc“.

Și cu secerile'n mână,
Fetele sunt în postate,
Seceră holda să gate,
Ca să facă și cunună.

Cât sunt ele de voioase,
Dacă holda isprăvesc,
Și cununa o'mpletesc
Tot din spice mai frumoase.

Cătră casă ia cununa
Un fecior mai sprintenel,
Ceialatți în rând cu el,
Iar Țiganul zice 'ntr'una.

Fetele 'ncep o cântare,
Car' se cântă la cunună,
Că holda la spic e bună,
Să te gate de mâncare.

De prin curți copii și fete,
Es cu apă ca să-i ude,
Iar feciorul se ascunde
Prin mulțime de se pierde.

Preuteașa când i-aude
Intr'o mână c'o găleată,
Răsuită bin' cu apă,
După poartă se ascunde.

Dar când vrea s'arunce apa,
Ca să ude pe fecior,
El se 'ntoarce 'ntr'un picior,
Și pe loc îi ia găleata.

Iar stăpâna-i dete bani,
Ca cununa să-i plătească,
El îi strigă să trăiască,
Să mai secere mulți ani.

Maria din Ocna.

Lelea Ioana

De El. Măgean.

Din noianul de amintiri îmi răsare și acum figura senină de bunică a lelei Ioana. Mică, încovoiată de povara celor optzeci de ani, cu obraji stafidiți, pe cari cursul vremii săpase brazde adânci, o vedeai pășind domol, proptită în nedespărțita-i cârje, oprindu-se la câte-o poartă, unde era lume adunată în povești și ascultând la nevestele guralive cari își spuneau întâmplări și noutăți.

Sta răzimată în cârja ei și da din cap cu tristeță văzând că lumea de azi nu mai are altceva de vorbit, decât că ce-o făcut cutare și cutare, aruncând vorbe întepătoare și hulind pe unii și pe alții. Tăcea chitic, morfolindu-și colțul năfrâmiei între degetele-i mici și osoase și doar câte odată mai scotea câte un oftat, când auzia pe câte una, că se prea întrece cu defăimările.

Nevestele vorbeau despre Sofița Oprii de lângă moară, spunând cum a prins-o bărbatul său în puterea nopții stând de vorbă, cu un fecior lângă pălan.

— „O fi prins-o pe svăpăiata aia, — zise Mândica Turcului, îndreptându-și furca în brâu, — că o vedeai ca pe o călugăriță, cum pleca ochii în jos când trecea pe uliță, de ziceai că-i sfântă, iar acum decând s'a măritat își oblojește bărbatul cum îi place. Când nu-i el acasă, vin țingăii noaptea de-i fac girlinadă de aia, cu diplașii, iar ei, prefăcuta îi râde înima de bucurie.

— „Poi că să zici, — adăugă vecina de lângă ea, — dacă astă iarnă, în sara nunții, o prins-o bărbatu-meu cum se îndrăgostea în curte cu al Păvăloaci, iar mirele sta în fundul mesii fără nici o grije.

— „Da las-o în potcă, — zise o altă nevastă, care-și lăsase cusătura în poală, — că doar are bărbat care să-i poarte de grije. Mai bine să ne povestească ceva lelea Ioana.

— Că bine zice ocoșa asta, — ziseră femeile îndreptându-se cătră lelea Ioana, care sta într'un colț nebagată în seamă, — să ne spui ceva de-ale D-tale lele Ioană!

— Poi să vă spui și eu maică ceva, — adăugă lelea Ioana, care deabia aștepta o vorbă dela careva, — să vă spui și eu una de ale mele, de când eram și eu ca voi.

— Așa lele Ioană, așa — ziseră unele dintre neveste, bucuroase că lelea Ioana iar își descarcă sacul cu poveștile ei din tinerețe.

— Să tot fie vr'o treizeci de ani de atunci, — începă lelea Ioana. Bărbatul meu, Dumnezeu să-l ierte că de mult i-o fi putrezit oasele, tocmai coborise oile dela munte, căci uitasem să vă spun, că își avea turmulița lui de oi. Vara sta cu ele la munte, iar iarna le cobora la vale și sta până primăvara acasă, apoi iar să ducea o vară întreagă. Așa că iarna doar putea și el să stea liniștit la vatra lui.

Hei, hei, dragile mele, pe atunci erau alte vremuri, nu ca acum, nu ți-ar fi ieșit nevasta din vorba bărbatului, doamne ferește. Și atunci ne străngeam seara în povești, dar povesteam de patimile Mântuitorului și de viețile sfinților, nu ca acum să pândescă pe una și pe alta, ca să vadă cum trăește cu bărbatul, ori cum se îmbracă.

Când eram noi fete, nu se pomenea să purtăm pahioale de mătasă, cumpărate din boltă, ori păpuși cu gumi, cum vezi acum. De puneam atunci pe noi mirozeniile astea, cari le pun fetele de azi, ni-ar fi scos afară și din sat. Astăzi le este rușine fetelor să mai iasă cu săculețul ori cu traista pe uliță, așa s'a făcut de domnoase și de închipuite. Dar să nu-mi uit vorba, uită-v'ar relele. Și așa după cum v'am spus. Era prin luna lui Brumar. Fieertatul a umplut șopru cu lemne în ziua aceea, a mai îngrijit prin șură, apoi mi-a spus să-i pun ceva merinde că pleacă de dimineață la târg să vândă vaca cea stearpă.

Aici lelea Ioana se oprî oftând. Toate nevestele ascultau cu băgare de seamă. Soarele tocmai sfinția ca într'o mare de foc. Incepuse să sufle o boare de vânt care aducea miros îmbalzat de tei. În tăcerea asfințitului, doar fusul se mai auzea din când în când sfârâind.

Lelea Ioana tuși, își îndreptă șovănelul preste părul nins și urmă:

— A doua zi, după ce îi așez în traistă tot ce-i trebuie, omul meu își făcu cruce și porni cu vaca la târg.

După ce a plecat, m'am apucat de detricat prin casă, am dat o raită pe la vite să văd dacă au fân în iesle, apoi m'am dus cu furca în vecini.

Pe seară îl aștept eu cu masa pusă, dar el nu se mai vedea venind. Intrasem în griji. Nu mai mă lua locul. 'Mi-era frică să nu i-se fi întâmplat ceva prin târg, doamne ferește! Imi iau ceva în spate și ies până în capul satului. Lumea se întorcea veselă dela târg. Intreb eu pe unii și pe alții, dacă nu au văzut și pe omul meu prin târg, dar nici pomeneală să-l fi văzut cineva. Mă gândeam eu, doamne, ce poate să fie. Să-l fi prins niscaiva tâlhari la drumul mare, gândind că are bani.... I-mi făceam fel de fel de gânduri. Mă întorc acasă îngândurată și îl aștept până cătră miezul nopții. Am aprins crampoțelul de lumină din noaptea Paștilor și m'am apucat să cetesc în psaltire. Pe la cântecul cocoșilor omul meu tot nu mai venise. Pe mine mă biruise oboseala și am ațipit...

M'am pomenit în niște visuri ciudate de tot.

Se făcea că par'că ieșiam amândoi dela biserică. Când să pornim cătră casă, îl apucă cineva de mânecă, și-l chiamă să-i arate ceva. Și par'că întrase amândoi în crâjmă la Solomon și s'au așezat la o masă,

Ala l'a apucat pe bărbatul meu de mână, și-i tot făcea semne cu mâna cătră un butoiș dealătura. Apoi se făcea că se scoală bărbatu-meu, și când să puc mâna pe butoiș se trezește înainte cu o jigonie, sburlită și urâtă, de par'că ar fi ieșit din altă lume. Și aveă niște ochi, Doamne, era leiți ochii lui Solomon cărciumariu, dar erau aprinși ca para focului. Și par'că să repede spurcăciunea și-l apucă cu colții de mâna dreaptă și-i sugea cu lăcomie sângele negru-roșu ce-i curgea din ea. El să smucește din toate puterile să scape, când deodată jigodia i-se aruncă în obraz să-l sfârtice. Am țipat ca o nebună și... m'am trezit buimacă de tot. Fața îmi era udă de lacrimi și cu trupul numai o apă, de nădușală. Tremurând de spaimă, aprind tămăe prin casă și pun mâna pe ciaslov să mai cetesc ceva.

Femeile ascultau îngrozite și mâinile le înlemnise pe lucru. Eu mă adăpostisem în poala mării de frică. Mi-se părea că văd aeva ce povestea lelea Ioana.

Și așa dragile mele, — urmă lelea Ioana, ștergându-și o lacrimă răsleață din colțul genii, — a doua zi mă pomenesc cu badea Pârvu, Dumnezeu să-l ierte, că vine și-mi spune să mă duc să-mi scot omul dela cântălărie, că-i închis acolo. Imi spune apoi cum omul meu a vândut vaca încă de dimineață unui șarlatan, apoi au intrat amândoi în crâjmă să bea aldămașul. Ala după ce l-a văzut beat, să încercase să-l înșele cu prețul cumpărării. Din ceartă în ceartă, au ajuns să se încaere, atunci fierertatul a pus mâna pe clondirul cu rachiu și l-a pocnit de i-a spart capul. Apoi a venit jandarmii și mi-l'au dus între puști la închisoare. M'am dus și l'am scos. Era cu

fața toată vântăi, cu hainele rupte și fără nici un crețar în buzunar.

Deatunci am mai trăit încă multă vreme împreună, dar nu l-am mai văzut să să-ți guste un păhăruț de rachiu, ori să bea beaură, nici chiar la praznice nu-l peș pe limbă.

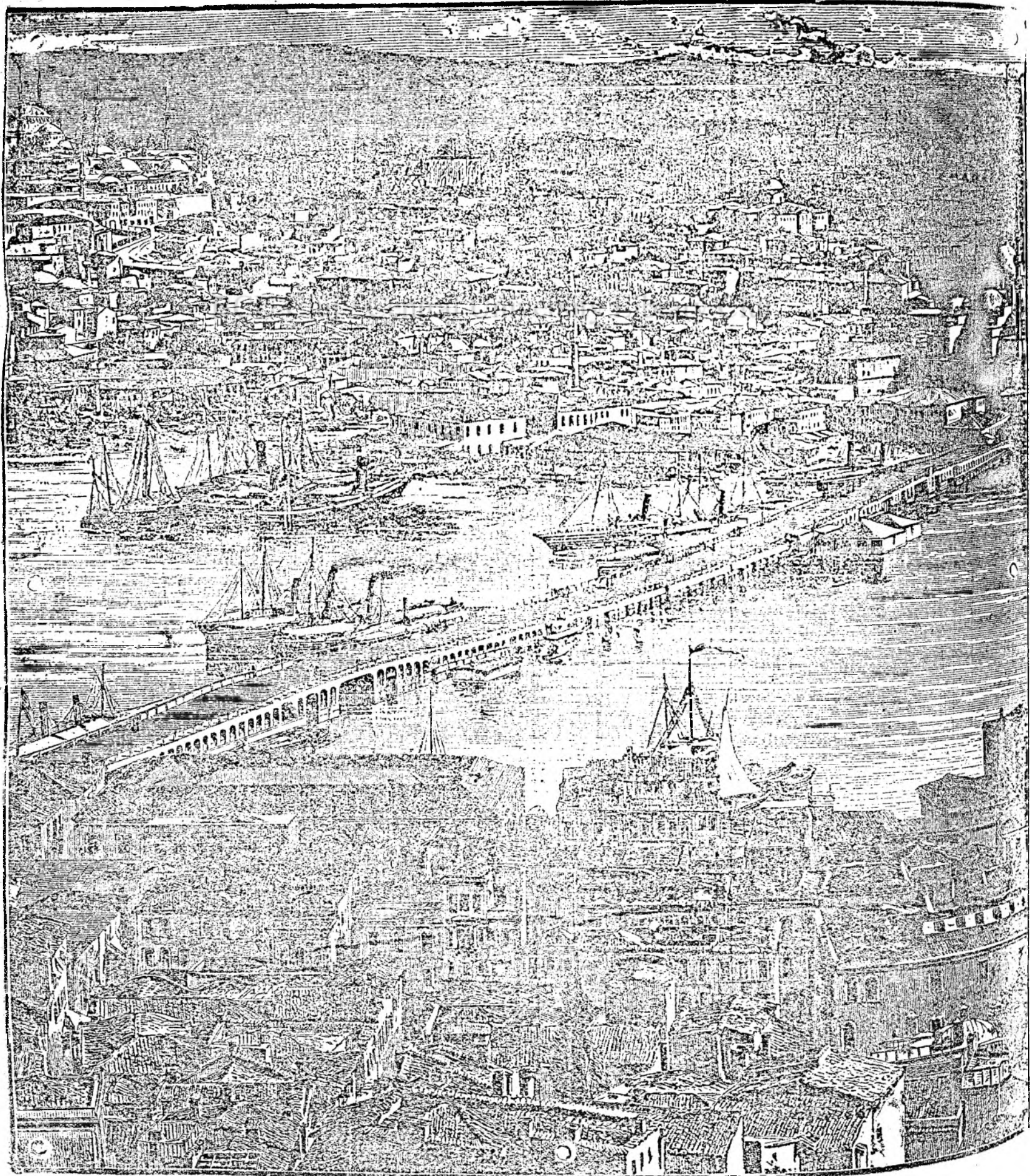
Isprăvind de povestit lelea Ioana, să duse năframa la ochi. De câteori își tăie colea amintirile, sufletul ei deschidea cățuri tainice, trăite în vremuri mai bea poate, iar ochii îi sclipeau în lacrimi.

Se inoptase deabinelea. Luna își tăie frângea argintul în lacul de preste drăci. Din spre pădure adierile vântului adătau frânturi de fluer pe aripi nevăzute, bea când în când câte un greer întârziat să turbura liniștea sării.

Lelea Ioana se îndreptă de spate pe
(Continuare pe pagina 7).

Focul din Constantinopol.

— Vezi descrierea pe pagina 7. —

Nr. 30

și ridicându-se în cărja ei. Femeile își străseseră lucrul, îndreptându-se fiecare către casa.

Să ne mai spui și mâine seară ceva, lea Ioana, zise Mândrica Turcului, despărțându-se.

Vă spun maică, vă spun, adăugă lea Ioana, — dar una mai sugubeață, ca să nu vă spăriați așa de tare.

Și așa bătrână cum era, încovoiată sub povara anilor, se îndreptă încetinel către chiloara ei în care s'a pomenit și unde și-a făcut rostul vieții, așteptând cu resemnare clipa, când se va îndură Domnul s'o cheme pe ea în lumea dreptilor.

S'a scurs mult amar de vreme de atunci.

Noi copilașii s'globii, cu frunțile serine, ne-am împrăștiat ca făina orbului în toate părțile, depărtând din sufletul nostru clipele dulci ale copilăriei și înlocuindu-le cu sbuciumările luptei pentru trai; cu vecinica grije pentru ziua de mâine.

Și totuși când amintirile îmi răscolesc sufletul, făcându-mă să trăiesc din nou acele clipe, nu pot să nu-mi aduc aminte și de lelea Ioana, de bătrâna uscățivă și blândă, care ne alinta de multe-ori cu poveștile ei de tot felul.

Focul din Constantinopol.

— Vezi ilustrația pe pagina 6. —

Ioana din numărul acesta arată o parte din orașul Constantinopol, așezat pe malul mării (Bosfor) și de amândouă părțile sântului de mare numit Cornul-de-aur, preste care trec două poduri (unul se vede în clip). În partea de jos sunt părțile orașului Pera și Galata, locuite mai ales de creștini, partea din sus, cu giamiile (bisericile mohamedane) cele multe și cu rămășițe de pe vremea Romanilor și Grecilor, e Sтамбулul, orașul cel vechiu, cu locuitori în majoritate Turci.

Focul cel mare a pustiit Sтамбулul, unde au fost nimicite preste opt mii de case, așa că zeci de mii de oameni au rămas fără case, adăpostindu-se în corturi. Ca să fie nenorocirea deplină, au mai izbucnit și holera printre nenorociții aceștia.

Până acum au fost arestate aproape o sută de persoane, unele prinse tocmai când dedeau foc. Sunt Turci nemulțumiți cu schimbările cele nouă în Turcia, Greci, Armeni și alții, cari voiau să câștige prilej de-a fură. Cei dovediți vor fi spânzurați, după obiceiul de-acolo, tocmai pe pod, unde se vor ridica furcile.

Credințele deserte la Germani.

Noi am mai adus uneori câteva pilde, cari dovedesc, că și la Germani, la popor bineînțeles, bântuie încă credințele deserte. Asta n'am făcut-o, pentruca să ne batem joc de poporul cel mare și foarte cult al Germanilor, ci numai ca să știe și Românii noștri, că străinii n'au dreptate să ne batjocorească, pentruca se mai găsească și la noi credințe deserte despre strigoi, vrăji și alte prostii.

Dăm acum o pildă nouă dela Germanii din Stiria (o țară, care se ține de Austria; numește îi zic Steiermark). În ținutul Pölla, poporul crede, că fiecare farmacist (apotecar) omorâre pe an cel puțin doi oameni, pe cari îi ferbe și face apoi medica-

mente (doftorii) din ei. Vine acum într-o zi un fecior mare la un farmacist, ca să cumpere niște leacuri. La eșire, farmacistul l-a petrecut cu lumânarea până afară, căci era întunec. Din greșală, lumânarea a ajuns aproape de obrazul feciorului, așa că-l fripse puțin. Acesta se îngrozii și crezând, că farmacistul vrea să-l amețească, ca apoi să-l fearbă și să-l facă doftorie, a început să țipe și să fugă ca un nebun. Ce e mai mult, el se și îmbolnăvi de spaimă. Acasă spuse, că farmacistul a vrut să-l fearbă. Tot satul se îngrozii și timp de o săptămână nimeni nu mai cutează să treacă pe la farmacie, ca să nu-l înhațe pentru „fert“. Farmacistul a dat pe flăcău în judecată și acesta a fost pedepsit cu 14 zile închisoare, pentruca a răspândit minciuni despre farmacist.

Țiganii la Vlădica.

— Anecdota. —

Socotitu-s'au Țiganii
Să-și aducă popă 'n sat,
Și cu el să-și mai aducă
Și un dascăl învățat....

Căci văzutu-mi-au Țiganii
Că azi fără 'nvățatură,
N'ai nici straie, nici avere,
Și nici ce să bagi în gură.

Haida dar la Vlădicie
Ca să spuie 'ntreaga jalbă,
Că le trebuie un popă,
Și un dascăl om de treabă.

Iar Vlădica ascultându-i,
Cu o voce părintească
Mi-i întrebă, că avea-vor
Bani, cu ce să mi-i plătească.

— „De sfințite, pe credință
Noi la asta n'am gândit,
Că la prea sfântul părinte,
Ii trebuie și plătit“.

— „Dapoi cum gândeați țigane?“
— „Cum să gândim alduite,
Da gândeam că poate și el
Să trăiască din cerșite.

C'am văzut că 'n postul mare
Când la rugă se ducea,
Că 'ntorcându-se acasă
Desaga plină-o ducea“.

— „A împlea desaga-i lesne
Dacă ai cin' să-ți aducă“.

— „Asta-i, asta, sfânt părinte,
Alduitu nost Vlădică!“

Bistrița. Theodor A. Bogdan.

Glume și snoave.

Om simțitor.

— Aseară am cumpărat mai multe lucruri din prăvălia lui Tanase și băiatul vânzător a uitat să pue la socoteală multe din ele!

— Și ai atras luarea aminte a negustorului?

— Nu, deoarece nu voiam ca să-l certe pe bietul băiat vânzător...

Dela școală.

La lecție de istorie.

Profesorul: De ce n'ai învățat lecția?

Elevul: Tata a zis că toate poveștile astea de regi, de împărați, sunt nărozii.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 8 August n.

Prea Sfinția Sa, Episcopul Dr. Miron Cristea, ca să dovedească dragostea arhierescă și să cunoască pe cei păstoriți, a început cu vizitațiunile canonice în dieceza Caransebeșului. Până acum a cercetat 35 de comune din protopopiatul Făgetului. Pretutindeni a fost întâmpinat cu cea mai mare căldură din partea Românilor noștri de-acolo, iar cuvântările pline de sfaturi înțelepte și mângâietoare de suflete au stors lacrimi din ochii lor. În multe comune, bătrânii mulțumiau cu glas tare lui Dumnezeu, că i-au învrednicit să vadă și ei înainte de moarte pe părintele lor sufletest.

La izvorul „Baltă-caldă“, cu apă vindecătoare, Prea Sfinția Sa a slujit sfânta liturghie și sfințirea apei în fața unei mulțimi de preste șase mii de Români veniți din comunele învecinate cu parohia Românești.

Vrednic este păstorul de dragostea păstoriiților săi, care nu se poate arăta mai frumos decât împlinind cu totdinadinsul sfaturile date de Păstor pentru a țineă pururea cu tărie la limba și legea românească, crescând și copiii în dragostea acestora.

Soldații noștri la Viena. În Gara-de-Nord din Viena a izbucnit un foc uriaș, care a nimic o mulțime de magazine, pricinuind pagube de milioane de coroane. După cum scriu mai multe ziare de-acolo, și îndeosebi „Reichpost“, soldații români dela regimentele din Ungaria (între altele și trei batalioane dela reg. 61 din Timișoara) au dat dovadă de multă rezistență, vitejie și curaj cu prilejul lucrărilor pentru stingere.

Daruri regești. Regele Carol al României a dăruit douăzeci de mii de lei pentru ceice au suferit de pe urma vărsărilor de apă în Moldova, apoi șaptezeci de mii de lei pentru înființarea unui spital pentru țărani și muncitorii bolnavi dela fabricile din Azuga (județul Prahova).

Cine a perdut bani în Sibiu? Luni, în 18 Iulie n., s'a găsit în Piața-mare din Sibiu un bughilar cu vre-o 60 de cor. Păgubașul să se adreseze dlui M. Sam. Rubinstein, fabricant de spirt în Sibiu, Str. Gușteriței Nr. 14, unde dând dovezi, că e adevăratul păgubaș, își poate lua banii.

Izlazuri (locuri de pășune) țăraniilor. Din moșiile statului s'au dat până acum țărănilor pentru locuri de pășune 31 de mii de hectare (1 ha = 1 și trei păt. jug), pentru care țărani vor plăti preste 16 milioane de lei. Izlazuri au mai cumpărat și dela mulți proprietari mari. Bani îi plătesc în rate mici. Aceasta se întâmplă în România. La noi, guvernul sparge ca un criminal comune românești, luându-le pășunea, pentru care plăteau arândă mare, ca s'o dea unor sălbatici.

Expozitura (subagenția) băncii Arișana. Primit înștiințarea, că banca noastră Arișana din Turda va deschide începând dela 9 August n. o subagenție în comuna Ghirișul de Arieș, sub conducerea dlui Arion.

Gaz la Ighisdorf (ținutul Mediașului). Un geolog trimis de ministrul agriculturii a făcut sondaje (sfrădeleturi) pe hotărâri Ighisdorfului. El spune, că făcând sondaje mai adânci s'ar da de petrol.

Deșteptarea Șvabilor. Șvabii naționaliști emigrați la America au întemeiat o societate națională, numită „Heimatbund“ (Uniunea patriei). În apelul publicat se spun, între altele, următoarele: „Noi trăim între străini și știm ce prețuiește cunoașterea limbei noastre materne germane, cu care putem merge ori-unde. În patria noastră comoara aceasta e astupată și nimicită; punându-ni-se în cărcă o limbă, cu care nu putem face nici un pas preste granița țării. Societatea noastră lucrează, ca să se facă în patria noastră o schimbare în privința aceasta“.

Am dat aceste cuvinte din apelul Germanilor șvabi, pentru că pe Români din Ungaria trebuie să ne bucare orice deșteptare și întărire a simțământului național la popoarele din țara noastră. Totodată simțământul de mândrie, că limba noastră maternă e cea română, trebuie să crească și la noi tot mai mult, când ne gândim, că limba noastră românească nu e vorbită numai de cele 3 și jumătate milioane de Români din Ungaria, de Sașii, Ungurii și Sârbii, cari au venit printre noi, de toată suflarea din România și Basarabia, de sute și sute de mii de Români în Sârbia, Bulgaria, Turcia și Grecia, ci și de sute de mii de străini din țările acestea. De aceea mișel celce îndrăgostește o limbă străină și nu caută să se cultive mai întâi în limba sa națională.

Dela „Bunii Templieri“. Mișcarea tinerimei propășește într'un chip îmbucurător. În Maiu s'a înființat la Craiova, cea de-a patra loje a tinerimei cu numele „Crăiovița Nr. 4“, cea de-a doua loje a tinerimei din Craiova, întâia fiind loja „Zorile“ Nr. 3. Loja „Crăiovița“ Nr. 4 s'a întemeiat cu 16 copii. Conducătorul ei e dl Francisc Horeanu, str. Inirei 152. Loja își ține ședințele Dumineca, orele 2 și jumătate la școala primară „Madona Duda“.

Loja „Andrei Șaguna“ Nr. 1 din Sibiu (Transilvania) își continuă cu multă activitate propaganda antialcoolică prin satele din jurul Sibiului. În cursul lunii Maiu și Iunie a ținut mai multe șezători antialcoolice, foarte mult cercetate de localnici, în comunele Cristian, Gușterița, Turnișor, Poplaca etc.

Dl Th. A. Bogdan, învățător diriginte în Bistrița (Transilvania) și Bun Templer, a ținut o interesantă conferință antialcoolică în comuna Arcalia, cu prilejul adunării învățătorilor români, ce a avut loc în luna Maiu în acea comună. E speranța ca la toamnă să se înființeze o loje românească și la Bistrița, prin munca neobosită a acestui învățător pe tărâmul antialcoolismului, pentru care a primit și scrisori de încurajare dela ministrul de interne al Ungariei.

Lămuriri despre „Ordin“, însoțite de foi de propagandă și broșuri cu privire la „Ordinul Bunilor Templeri“ (I. O. G. P.), cea mai mare societate antialcoolică din lume pe baza desăvârșitei abțineri dela beuturile alcoolice, da dl Dr. Dionisie Moldovan, avocat, Sibiu.

Recoltă nimicită. În Tievantul mic (Bănat) s'a aprins din cauza unei scântei dela mașina de treerat o parte mare a recoltei bițiilor oameni. Aceștia au spus proprietarului, că stă prea aproape de stoguri cu mașina lui, el însă, în mândria lui păgânească, a spus, că plătește orice pagubă. Acum nu vrea să știe de nici o despăgubire, ba a fugit din sat, fiindu-i teamă să nu-l toace oamenii în cap.

Călduri mari. În zilele trecute au fost în Anglia, Germania, Franța și Austria călduri mari, cari au omorât mulți oameni. În Viena de pildă au fost la 10 Iulie 150 de îmbolnăviri de insolație (soare sec), aproape toate grele. Unii au fost loviți pe când se scaldau în Dunăre, așa că s'au înecat. În Londra au murit în aceeași zi 20 de oameni, tot de insolație, în Köln (lângă râul Rin în Germania) 10; în Berlin 6.

Urmările neasigurării. Preste hotărârea comunei Pata de lângă Cluj s'a descărcat o furtună cu grindină, cum nu s'a mai pomenit. Furtuna a ținut aproape o oră și a zdrobit tot grâul și cucuruzul, cari erau de toată frumusețea. Și a doua zi se mai puteau vedea grămezi de gheață netopită. Pagubele sunt foarte mari, asigurat n'a fost nimenea.

Aviz. Se aduce la cunoștință, că dl avocat Dr. Pompiliu Isacu și-a mutat cancelaria advocațională din Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 7, în strada Cisnădiei Nr. 45, parter (jos).

Lupta pentru pâne. La o societate pentru tăiatul pădurilor din părțile Ciucei lucrătorii erau Români, cum se și cuvine, căci e vorba de un ținut românesc. Conducătorii societății (Jidani), ca să-și arete patriotismul, au dat drumul lucrătorilor români aducând în locul lor Săcui. Intre aceștia și Români s'au întâmplat bătăi, ba Români au aruncat pe urmă un cartuș (patronă) de dinamită aprinsă asupra casierului societății rănindu-l greu.

Seceta. Pe când la noi s'a răcorit vremea, în Germania continuă ferbintelile, căci nu mai putem zice numai călduri. Dacă ar fi să înșirăm toate cazurile de insolație, ne-ar trebui coloane întregi. Într'o parte a Germaniei (Thüringen) au secat toate văile și păraiele. În alviile lor sunt o mulțime de pești morți, cari putrezind răspândesc un miros greu.

„FOAIA POPORULUI“

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țărânului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual

(după cum stă scris și în fruntea foii).

Numerii apăruți dela 1 Iulie st. v. încoace, se trimit.

Lățiți deci „Foaia Poporului“ preste tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

Grozăviile rachiului. Foile unguera se plâng cu amar de urmările grozave a beției de rachiu în comitatele grozave (la majoritate) Treiscaune, Odorheiu și Săcui sunt în multe sate așa de bețiți, că Sămbăta seara și Duminecă beau tot și au câștigat în cursul săptămânii, ca să se moară de foame. Copii se nasc tot mai puțini, în schimb crește numărul cazurilor de moarte din cauza ofiței și a stricării creșilor prin beție. Numărul nebunilor, creșilor și slăbănogilor e din samă afară mare. Satul Kileny e plin de copii schilavi, băbăuci și slabi (din părinți bețiți se nasc copii stricați), de ofițoși și de proști. În satul acesta de 860 suflete mor de ofiță în fiecare an câte 25—30 de oameni. În comuna Szotyol nu s'a găsit nici un fecior bun de armată. Primăria din comuna aceasta s'a îmbătat acum de curând așa de prost, încât membrii ei au provocat o bătăie mare. Vice-comitele Treiscaunelor spune, că de 4 ani a făcut comitatul un statut, prin care se hotărăște includerea crâjmelor de Sămbăta seara până Luni dimineața, statutul acesta însă nu l-a aprobat ministrul nici până'n ziua de azi.

Se'nțelege, că crâjmarii cei mai mulți sunt Jidani, cari după ce au pus mâna pe negoț și pe fabrici la orașe mai ales, s'au apucat acum să prăpădească pe poporul maghiar dela sate.

Un cimitir în flacări. Aruncând un fumător un lemnus aprins, earba uscată din cimitirul calvin din Dobrițin a luat foc și acesta în curând s'a întins preste cimitirul întreg, arzând toate crucile de lemn.

Trăznet. Din comuna Sacoșul-turcesc, comitatul Tuniș, ni-se scrie că un trăznet puternic s'a descărcat asupra caselor proprietarului Rozsa. S'a aprins un grajd, care a ars cu totul.

Omul ca feara. O femeie își lăsase partea ei unei surori măritate, cu condiția, ca aceasta să o hrănească și îngrijească. Invoeala aceasta o făcuseră ele înainte cu 10 ani. De unăzi, judecătorul capătă o scrisoare anonimă (nesubscrisă), în care se vestește, că o femeie e ținută mai rău ca un animal la sora și cumnatul ei, soții Katzenmeier în Oetting (Germania de meazăzi). Se face numai decât cercetare și se găsește într'adevăr biata femeie legată într'o ladă, care se găsiă într'o gaură întunecoasă, unde nu răzbătuse rază de soare. Ne putem închipui, ce murdărie și ce dăhoare eră acolo! Măncarea i-o dau pe o gaură făcută în ușa, care n'a fost deschisă timp de 16 ani! Când au aflat oamenii din orașel despre grozăviile acestea, au vrut să rupă în bucăți pe soții criminali, așa că poliția numai cu greu i-a putut scăpa de furia poporului ducându-i în închisoare.

Capul lui Midhat-Pașa. Acesta a fost pe vremuri ministrul Sultanului detronat Abdul-Hamid, care îl ură de moarte, fiindcă acela voia introducerea constituției în Turcia. Sultanul l-a trimis într'o închisoare din Tripolis (în Africa de mează-noapte). Nu eră însă liniștit, știindu-l încă în viață. De aceea a trimis un ofițer, ca să-l omoare și să-i trimită capul, drept dovadă, că a împlinit porunca. Așa s'a și întâmplat. Midhat-Pașa a fost omorât și capul lui trimis Sultanului. Din cauze necunoscute, capul trimis încă în 1909, a sosit numai zilele trecute, pe adresa lui Abdul-Hamid, la Constantinopol. Astfel s'a descoperit crima.

Nr. 30

Omoruri dela anul 1880. In Stein-
a (Kobánya) lângă Budapesta s'au fă-
- niște săpături și s'au găsit câteva sche-
- de oameni. Cercetându-se, s'a aflat,
- cheletele acestea sunt dela niște negu-
- sârbi bogați, cari veniseră cu porci la
- Budapesta. Ei dispăruseră, fără ca să li-se
- poată da de urmă. După cum se vede,
- de pe-acolo i-au omorît, le-au furat
- de mii de fiorini, pe cari li
- iar corpurile lor le-au îngropat. Uci-
- nu s'au drescoperit niciodată.

Furt cu spargere. Din Copăcel (comi-
- Făgărașului) ni-se scrie: In noaptea
- spre 20 Iulie n. niște făcători de
- dela casa
- Sinica Sinu din Copăcel și întrând
- au furat haine și pânză în preț
- și puțini bani gata. Hoții au
- prins de jandarmi. Erau trei juni
- doi din Berivoiu
- și-a per-
- Pe cei prinși i-a purtat, cu sacul
- prin satele dimprejur. Rușine
- abonat.

„Oaia perdută.” Un obicei curios
- se mai păstrează în unele locuri
- frații noștri italieni. In ziua, când mi-
- are să plece la biserică cu mirele,
- odată toate neamurile mirelui în-
- miresei. El întreabă pe toți
- pe o oaie, care
- Toți dau din cap, că
- dar rudele nu se multumesc cu răspun-
- caute din curte în
- fără să găsească
- în casa mi-
- închise, poarta
- amenință să
- răspund cu
- Într'aceea, o rudă mai șireată a
- deschide poarta
- în odăi, în pivniță, prin
- pretutindeni, ca să găsească
- După multă
- sub
- ca mai aproape
- o găsească. După ce au scos-o
- joacă, apoi
- și se duc după aceea
- la biserică, unde îi așteaptă mirele.

Obiceiul acesta italian e interesant,
- încâtva cu un obicei dela
- In Jiu (comitatul Sibiului) încă dis-
- din mijlocul nuntașilor și bie-
- caute mult, până dă
- sau în vre-o

A murit o pitică. In Paris a murit
- cu numele Maria
- De vre-o 90 de
- din loc în loc,
- Și oamenii aveau
- trăise mai mulți ani de
- Ea ajun-
- la vârsta de 108 ani, dar
- de un metru.

Căi ferate nouă. Clădirea liniei fe-
- Cămpeni—Abrud s'a început.
- de 94 kilometri.

Dela gara Homorod—Cohalm i-s'a dat
- mine Schwarz concesiu-
- clădirea unei căi ferate locale
- dela Szentkereszt-
- Szentese gyházusfalu.

ECONOMIE

Statutele

unei

societăți de lăptărie cooperativă.

(Sfârșit.)

CAP. IX.

Garanție.

Art. 43. Directorul va fi obligat să
depună o garanție de ..... coroane, iar
cassierul-contabil o garanție de ..... co-
roane, pe care nu vor putea-o ridica decât
după doi ani dela data, când nu mai func-
ționează.

§ 44. Aceste garanții vor fi hotărâte
tot de adunarea generală.

CAP. X.

Afacerile societății.

§ 45. Pentru a se putea îndeplini sco-
pul societății, fiecare membru este dator a
se conforma dispozițiilor §§-lor 16, 17
și 19, fiind obligat de-a nu face nici o spe-
culă din lăptărie în folosul său. Laptele va
fi adus în lăptărie la timpuri hotărâte și în
vase bine astupate și curate.

§ 46. Venitul curat va fi pus la dispo-
zițiunea membrilor societății și repartizat
proporțional cu capitalul fiecăruia, afară
de 5% beneficiul directorului și 20%, care
vor forma fondul de rezervă, până când
acest fond va ajunge de fiecare membru o
sută de coroane, când apoi nu se va mai
opri nimic pentru el, ci vor beneficia de ve-
nitul întreg (afară de cele 5% ale directo-
rului), reținându-se însă până la 10% plata
cassierului-contabil etc.

§ 47. Dividendul după capitalul depus
de fiecare membru nu va trece de 8%.

CAP. XI.

Lichidarea societății și schimbarea
statutelor.

§ 48. Lichidarea societății și schimba-
rea statutelor nu va avea loc până ce nu vor
participa la discuțiune cel puțin 3/4 din nu-
mărul tuturor membrilor înscriși și până ce
nu se va vota cu cel puțin jumătate din nu-
mărul membrilor înscriși plus unul. Dacă
pentru acest scop nu au luat parte 3/4 din
numărul total al membrilor înscriși la șe-
diință, atunci în timp de două săptămâni
va avea loc o altă ședință, până se va în-
truni numărul cerut.

CAP. XII.

Alte dispoziții.

§ 49. Laptele adus de fiecare membru
în lăptărie, va fi încercat odată pe săptă-
mână, spre a-se ști, câte procente de gră-
sime se află în acel lapte. Oricare membru
din conducătorii societății poate ori și când
să se convingă de procentele de grăsime,
pe cari le conține laptele cutărui membru,
făcându-i proba.

§ 50. Acela, care va aduce în lăptărie
lapte stricat sau falsificat cu știință sa, va
perde drepturile sale la venitul convenit pe
acel an și se va aduce la cunoștința adu-
nării spre a decide, și va plăti și o amendă
de 10 cor. în folosul fondului de rezervă.

Dacă însă laptele n'a fost stricat sau
falsificat cu știința membrului, atunci se
va plăti numai o amendă de trei cor. sau
de trei bani de litrul de lapte adus.

§ 51. Nu e permis să se aducă în lăp-
tărie: lapte dela vacile, cari au să fete pre-
ste patru săptămâni, sau în cele dintâi 8
zile după fătare; mai departe lapte dela
vacile bolnave sau lapte acru sau covăsit.
Abaterea dela acest articol se pedepsește
cu o amendă de 20 cor. în folosul fondului
de rezervă.

§ 52. Curățenia în primul rând să fie
păstrată, să se spele bine mâinile și ugerul
vitei înainte de-a începe mulgerea, să se
îndepărteze laptele din grajd numai decât
după mulgere, căci mirosul rău al grajdu-
lui și alte cauze au influență rea asupra
laptelui. Vasele, în cari se mulge și se pă-
strează laptele, să fie cât se poate de cu-
rate.

§ 53. Celce nu va îngriji pentru a da
vitelor o hrană bună și nu le va păzi în
contra frigului sau se va purta fără milă
față de ele, după trei observațiuni făcute
pe rând de conducătorii societății va fi
amendat cu 2 cor. în folosul societății.
Aceasta se va face în urma hotărârii date
în ședință cu majoritate de voturi de către
direcția consiliului de administrație și de
control.

§ 54. Orice membru reprezentant al
societății va avea dreptul să inspecteze
grajdurile, vitele și modul, cum se face
mulgerea, fiind obligați a le da instrucțiuni
conform statutelor.

§ 55. După orice adresă în scris, fă-
cută unui membru în interes de serviciu,
la care n'a răspuns sau căreia nu s'a con-
format, directorul este în drept să amen-
deze pe acea persoană cu o coroană. Dis-
pensă de amendă nu poate acorda decât a-
dunarea generală cu majoritate de voturi.

§ 56. Toate sumele provenite din pe-
depse se vor vărsa în fondul de rezervă
al societății.

§ 57. Neînțelegeri ivite între membri
societății vor fi împăcate de către aduna-
rea generală.

§ 58. Presentul statut va intra în vi-
goare începând cu ziua de ..... 19....

(Subscrierile membrilor pe actul con-
stitutiv, alcătuit după modelul dat la ceta-
lalt proiect de statut).

Ce plătește o bancă populară (tovărășie) în vremuri grele.

Cetitorii noștri știu, că în Moldova au
fost mari inundații (vărsări de apă), cari
au nimicit recolte de pe hotarale multor
sate în multe județe (comitate). Cu pri-
lejul acesta s'a dovedit în mod strălucit, de
ce folos poate să fie o bancă populară (nu
pe acțiuni) la vreme de năcaz.

In satul Vadul-Roșia din județul Put-
nei (dela comitatul Treiscaune spre răsă-
rit) este o bancă populară cu numele „Si-
retul”. Văzând nenorocirea grozavă căzută
asupra locuitorilor din sat în urma revăr-
sării Siretului, a hotărât în ședința ținută
în ziua de Sân-Petru să vină în ajutorul
acestor nenorociți.

Intr'adevăr, 557 suflete au rămas pe
drumuri în urma nenorocirii; întreaga re-
coltă din vara aceasta a fost cu desăvârșire
nimicită, 300 vite cornute și 300 oi au ră-
mas peritoare de foame, 80 de case sunt
ruinate și mare parte sfărâmate cu desă-
vârșire.

In ședința de care vorbim, preteasa
Sultana N. Popa, soția președintelui băn-

cei, a depus, a depus la această bancă, suma de 1200 lei spre a se da numai celor cu desăvârșire lipsiți de hrana zilnică, socotindu-li-se pentru aceasta procentul legal al băncii de 10 la sută pe an.

Președintele băncii a propus în urmă, ca din suma de 2000 lei, aflătoare în bancă să nu se mai dea nici unui societar, care n'a fost lovit de inundații, ci ea să fie reținută spre a-se cumpăra porumb de hrană pentru cei lipsiți de ea.

De asemenea, toate sumele ce se vor încasa de astăzi înainte de către bancă, vor fi destinate pentru hrana referițiilor inundați, adică atât suma de 2000 lei aflați disponibil în casă cât și 2500 lei procente ce se vor încasa din capitalul de 25,000 al băncii în luna Septembrie a. c., scadența portofoliului băncii fiind total de 4500 lei.

În același timp, s'a hotărât amânarea pentru Septembrie 1912 a tuturor datoriilor, pe care cei inundați le au la bancă și cari vor plăti numai procentul de 10 la sută pe an.

Preotul N. Popa, președintele băncii, a pus apoi la dispoziția celor inundați peste 200 de mii chilograme nutreț și fân aflat în 27 clăi și o șiră din recolta anului 1910, cu prețul zilei, fără nici un procent pe timp de un an de zile.

De asemenea 7 livezi cu nutreț din vara curentă, de pe moșia Dumbrăvița, e oprit tot pentru vitele acestor locuitori din Vadul Roșia, cu prețul zilei, fără nici un procent pe timp de un an, cei interesați având numai îndatorirea de-al cosi.

Hotărârea consiliului de administrație al băncii s'a dat: „Văzând că și islazul (pășunea) satului e înecat pe jumătate și nu mai au vitele ce mânca; considerând că aceasta e menirea băncii populare ca să ajute pe membri ei în vreme de nenorociri, cum e în timpul de față, spre a nu muri de foame cei inundați și vitele lor“.

Consiliul a mai hotărât să se exprime mulțumiri donatorilor, să nu se acorde sprijin celor cari au criticat instituția băncii și să se sprijine cei cari au depus până acum, ca astfel locuitorii să câștige încrederea în bancă, ca la timpuri bune să depună cu drag economiile lor pentru zile negre, ca cele de azi.

Stiri economice.

Pentru ceice vor să înființeze tovărășii. Dl Octavian Sglimbea, directorul „Casei de păstrare“ din Mercurea (Szerdahely, comitatul Sibiuului) anunță, că dă bucuros gratuit sfaturi și îndrumări celorce vor să înființeze tovărășii țărănești sistem Raiffeisen. Se înțelege, că în epistola, ce i-se va scrie în scopul acesta, se va pune și o mără poștală pentru răspuns.

Starea sămănăturilor. Despre jumătatea a doua a lunii iulie (călind. nou), ministrul agriculturii publică următorul raport: Temperatura s'a urcat mereu și-a ajuns pe alocurea până la 35 grade (Celsius). Grindina a făcut pagube mari. În partea de meazănoapte apus (înspre Austria) și pe pusta Ungariei n'a plouat de două săptămâni. Cu privire la grâu și la orz s'au îmbunătățit starea sămănăturilor, mai puțin la ovăș, și mai puțin la secară. Seceratul s'a isprăvit la șes. Din cauza căldurii celei mari, îmblătitul s'a putut face numai dimineața și sara în unele părți de pe pustă. Grăunțele de grâu sunt tari

și grele, așa că greutatea hectolitriului trece peste 80 kg., ba ajunge și până la 84 kg. Calitatea e bună, cantitatea ar fi putut fi mai mare. Paiul a fost pretutindeni înalt. Orzul întrece pe alocurea așteptările. Ovășul se coace, în părțile mai ridicate e încă verde. N'ar strică ploi bune. Rapița e coșită. Recolta e abia mijlocie, numai în Bănat e bună. Cucuruzul stă rău din cauza secetei, numai în Transilvania e mai bun.

Târgul de vite al Avrighui să țină în 12 August st. n., iar târgul de mărfuri în 14 August st. n.

Viteii sub patru săptămâni nu se mai pot tăia. Ministrul de agricultură, văzând lipsa cea mare de vite, a dat un ordin, prin care oprește de-aici înainte tăierea viteilor, cari n'au încă patru săptămâni. El a îndrumat totodată municipiile (comitatele și orașele cu magistrat) să pedepsească în modul cel mai aspru pe ceice vor călca acest ordin.

S'a pierdut o bivola steapă cu semnul de pe corn VI 66. Cine o va afla e rugat a să adresa subscribului, pentru ce va primi o remunerație potrivită. Ioan Bergheta, paroh în Bruin (Brulya, u. p. Nagysink).

Monopolul lemnușelor (cătrănițe, chibrituri). Sunt unele mărfuri, pe cari le vinde numai statul, ca de pildă sarea și tăbacul, în România și hârtia de țigări, praful de pușcă și lemnușele. Acestea se numesc monopol. După cum aflam, statul vrea să monopolizeze și vânzarea lemnușelor, ca să mai scoată și din acestea un câștig de câteva milioane pe sava lui. Monopolul se va începe la anul 1913. Se înțelege, că atunci vom plăti chibriturile mai scump, căci într-o cutie de 2 bani nu vor mai fi 35-40 bucăți de lemnușe, ci numai 20-25.

Creșterea vermililor de mătăsă în România. În anul 1910 s'au ocupat în România 35,176 țărani în 1523 sate cu creșterea vermililor de mătăsă. Ei au avut cu totul 215,120 chilograme gogoși (coconi). Duzi (frăgari) au fost cu totul 405,168 în toată țara.

Pământ de vânzare.

În comuna Tăuș (comitatul Arad) se află pământ bun de vânzare. Se parcelează moșin grosului Königsegg. Condițiile sunt ușoare, la încheierea contractului trebuie plătit numai 10 procente din preț. Doritorii să se adreseze d-lui avocat Titu Babeș (Budapesta, Erzsébet-tér 18) sau încredințatului grosișei Bizinger, d-lui Kis Péter în Tăuș (Felső, comit. Arad). Plata se face în rate.

Vieța socială.

Tinerii studenți răsăreni invită la petrecerea de vară, ce o va aranja Duminecă în 6 August st. n. 1911 în pavilionul dlui Nicolae Vidrighin. Inceputul la 6 ore seara. Prețul de persoană 1 cor., de familie până la 4 membri 2 cor. Venitul curat e destinat pentru sporirea fondului înființat pentru ridicarea noului pavilion. Suprasolviri spre acest scop se primesc cu mulțumită și se vor cuita publice.

Tinerimea studiosă din Săliște își va ținea obicinuita petrecere de vară în ziua de 24 Iulie v. c. la „Rondo“. La caz de timp nefavorabil petrecerea se va ținea seara în sala festivă a școlii. Invitări speciale nu se fac.

Cărți și reviste.

Iuliu T. Mera: *Din țări străine*. portretul autorului. Arad 1911. „Tipografia tipografică. Prețul 2 cor.

Autorul, originar din Siria, a trăit prea de vreme pentru neamul nostru. A fost un culegător și povestitor priceuros al poveștilor noastre populare, din cari a ieșit un frumos volum ilustrat în ediția „Minervei“ din București.

Volumul de față cuprinde scrierile călătorice și studii asupra câtorva din literaturii clasici.

A apărut: I Sibiul, călăuză pentru excursioniști și II Prin Turul Roșu spre România — de Teodor Popescu.

Aceste două broșuri sunt neapărat necesare pentru orice străin sau doritor a cunoaște mai deaproape orașul Sibiu și împrejurimile lui până la Pănicu-Vâlcea în România. Descrierea acestor ținuturi e însoțită cu o mulțime de ilustrații, executate artistic. Broșura I costă 1 coroană, iar a doua 1 cor. 20 bani. De vânzare la librăria „Foi Poporului“ cum și la alte librării.

Poșta Redacției.

Porumbacul de jrs. Învițarea la petrecerea d-voastră a sosit prea târziu, de aceea s'a mai putut publica în numărul trecut.

Vasilie Vlad lui Dumitru, Râșca (Ribișe, u. p. Körösbánya). Noi nu știm cum ar primi la vr'o meserie băiatul dumitale de 15 ani. Dar poate este vr'un cetitor, care e rugat să scrie la adresa de sus.

„Solidă“ are de mai multă vreme o corespondență la administrația „Foi Poporului“.

N. B. în Ecica-română. Am primit cu mulțumită abonamentele trimise. De asemenea te place foarte mult ilustrata trimisă, care ne arată în dumniata un adevărat Român verde și hărnice.

N. Lăpădat, Fort Woyné, Ind. Cez firmăm primirea banilor. Abonamentul e plătit acum până la sfârșitul lui Septembrie 1912.

Vasilie Aron, America. Am primit cu plăcere cele scrise. Abonamentul s'a socotit până la 1 Iulie 1911 până la 30 Iunie 1912.

Nic. Nartea, Rusia. Din poeziile tale vom alege ocazional. Abonatul e achitat până la anul nou. Pentru rest și-am trimis cărți.

F. Pop în S. Pantlici (brâne) cu trietorul românesc se află de vânzare la comendatarii Teodor Popescu și Aurel Popescu în Sibiu. Indemnul D-voastră, de a introduce și prin Sibiu purtarea pantlicilor tricolore, e vrednic de toată lauda. Așa trebuie să facă toți Românii peste tot locul.

Const. Grigorescu în Canada. Noi nu te sfătuim a scrie acolo, fiindcă încă nu știm ce e adevărat din toată afacerea. Pentru înștiințarea uni redacția nu ia nici o răspundere.

Vărd. Am fost de aceeași părere și în altcum s'ar fi publicat deja în foaia trecută.

G. Baltes, Cernăuși. Abonamentul primit. Asupra celorlalte întrebări urmează scrierile în cel mai scurt timp.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului“.

Cancelaria advocațională

a lui

Dr. Pompiliu Isacu

se află dela 22 Iulie n. c. în

Sibiul, strada Cisnădiei Nr. 45, parter. (casele Iul. Wermeșche). 238 2-1

Loc deschis.

Atestat din partea șefului sanitar de stat dr. Arbeso Gijorgjevic. După experiențele făcute în apă amară naturală **Franz Josef** s-a dovedit ca mijloc sigur și binefăcător în tratarea în astfel de cazuri de morb în care se aplică aplicarea apelor minerale ușor și ca purgative. Să capătă în farmacia noastră și în prăvălii de ape minerale.

Nutrirea corăspnzătoare a copiilor are o importanță întregă, în care numai medicii să recomadă mamele încontinuu, ca copil să înceapă dela începutul înfărcatului, cu apă minerală Falières, căci în cazul acesta nu se teme de stricarea stomacului. Desigur că se teme de oaselor e totdeauna asigurată, întrucât acea delatură durerea dinților.

Laptele din piață poate fi folositor copiilor de față? Laptele din orașe cu toată scumplitate și controlul administrativ e foarte rar fără să fie foarte des falsificat și mai înainte de toate nu se potrivește pentru copii. Ce poate face o mamă care din oare cari împrejurări nu este în stare să alăpteze singură copilul? Trebuie să caute un lapte care să conțină toate substanțele necesare pentru hrana copilului. Aceste condițiuni le găsește Făina Lactată Nestlé cunoscută de toată lumea de 50 ani, care conține lapte gras din Alpi în cantitatea suficientă, așa încât pentru prepararea nu e nevoie de cât de apă. O cutie cu cel puțin 25 prânzuri costă în fie care farmacie și drogerie K 1-80

Cancelaria avocatului

Dr. Lucian Borcia

se află acum în Sibiu strada Cismăneului Nr. 7 etajul I lângă birourile băncii „Lumina“.

Târgurile de țară.

(Zina târgurilor e după *calendarul vechiu*).

- 23 Iulie: Măgheruș.
  - 24 Iulie: Kesckemét, Ocna (comitatul Alba de jos), Prejmăr, Vârșet.
  - 25 Iulie: Brețcu, Debrețin.
  - 26 Iulie: Bran.
  - 28 Iulie: Reghinul săsesc, Rodna veche, Soporul de jos, Timișoara.
  - 29 Iulie: Apoldu mic, Ațel, Uioara.
  - 30 Iulie: Macău.
  - 31 Iulie: Avrig, Gyoma.
  - 1 August: Canija mare, Eperjes, Păpău.
  - 2 Iulie: Ferihaz.
  - 3 August: Haroscherec, Komarom, Luna.
  - 4 August: Șomcuta mare.
  - 5 August: Drag, Mociu, Soborșin, Voila.
  - 6 August: Aiud, Farcoșlaca, Goroslăul de pe Someș.
  - 7 August: Budapesta, Mănăsturul ung.
  - 8 August: Baia mare, Barot, Cetatea de baltă, Ciozven, Ciuc-Cosmaș.
- În aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1-2 zile mai înainte.

Nr. 790/911 not. Nr. 233 2-2

Publicațiune.

Subscrierea primăriei aduce la cunoștință publicii că *crâjma comunei Sărata* s-a publicat pe termen ed 3 ani consecutivi în 26 Septembrie st. n. a. e. la 10 oare d. m. în cancelaria comunală. Prețul strigării este 800 cor., dela care are a să depune 20% vadiu. Condițiunile s-a pot vedea în cancelaria comunală și cea notarială din Scoreiu. Sărata, în 20 Iulie 1911. Maximilian Budacu, m. p. George Oana, m. p. primar.

Publicațiune.

Primăria comunală din *Motișdorf* (Mărtontelke), cercul Mediașului, voeste a arănda hotarul comunal ca *loc de pășunat pentru 500 de oi pe timpul dela 16 Octombrie a. e. până în 1 Aprilie 1912*. Licitația s-a va ținea în cancelaria comunală din loc în 13 August a. e. la 2 oare d. a. Reflecții sunt rugați a să prezenta la timpul fixat.

Motișdorf, la 27 Iulie 1911.

244 1-1 Primăria comunală.

Un commis,

cu praxă bună în branșa de manufactură, află aplicațiuni sua condițiuni favorabile, la **Ioan Comșa & flu Săliște** (comitatul Sibiului). 239 1-5

Un gramofon

cu 16 plăci mari duble, să află de vânzare. Informații dă administrația „Foi Poporului“.

Se caută un morar

pentru o moară de benzin, pe lângă condiții avantajoase. Doritorii să se adreseze la **Nicolae Ittu, în Cinade (Szászcsanak)**, comitatul Alba de jos. 224 4-2

Nu uita

stimat cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului“.

Prin această contribuți și D-Ta la răspândirea și lățirea foii noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

„Insoțirea de credit“ în Șercăița.

CONVOCARE.

Membrii „Insoțirii de credit“ din comuna Șercăița se convoacă la

Adunarea generală ordinară

care se va ținea în 3 Septembrie 1911 st. n. la 2 ore p. m. în localul băncii; pentru tractarea următoarelor

OBIECTE:

1. Desființarea și liquidarea „Insoțirii de credit“ din comuna Șercăița conform §. 250 din legea comercială art. de lege XXXVII. din 1875.

Șercăița, 1 August 1911.

DIMITRIE BĂRBAT
pres.

Piese de teatru

de **Emanuil Suciu**

potrivite pentru a fi reprezentate la sate:

- „Nunta Țiganului“ comedie originală într'un act, scrisă în versuri, prețul . . . . . 60 fil.
- „Au plecat la târg“ dialog comic . . . . . 30 fil.
- „Țiganul în căruță“ dialog comic scris în versuri ediția a III-a . . . . . 20 fil.
- „Țiganul catană“ comedie originală într'un act, scrisă în versuri ediția a III-a prețul . . . . . 30 fil.

Să pot procura dela „**TIPOGRAFIA POPORULUI**“ din Sibiu precum și dela autor în Magareiu n. p. Birkö (N. Küküllö vm.) trimiteți prețul înainte, plus 5 fil. pentru poștă după un exemplar.

Ocaziune foarte rară.

După nimicirea prin foc a fabricii, din marfa scăpată mai multe mii de bucăți

acopereminte de flanel culoarea tigrului

mi s-au dat spre vânzare, în cari abia să pot observa pete de apă neînsemnate. Acoperemintele în gospodărie sunt folosite, țin cald și sunt tari, ca 190 cm. lungi, și 135 cm. late. Comandele să fac cu rambură și anume: 4 buc. acopereminte de flanel culoarea tigrului costă 8 cor. 50 filleri. Fiecare cetitor al acestui anunț să comande cu încredere, deoarece cu conștiință liniștită pot afirma, că ori și cine ia cea mai mare parte va fi mulțumit. **Otto Bekera**, inspectoru suprem es. reg. în pens. al măgăzinului fabricii de acopereminte, 4-5 Nachod Bohemia (Csehország). 286 2-3

De închiriat.

Închiriez anual, sau pe timp de 3 ani, proprietatea mea constătoare din o casă cu 3 odăi și o cameră, dintre cari, una pregătită pentru boltă; un captor pentru copt pâne și cornuri, sistem ca la oraș, două grajduri și o șură, aflătoare în comuna Vlădeni (comit. Făgăraș). Informațiuni mai deaproape să pot căpăta în acea comună sau la subsemnatul **Ioan N. Nistor** comerciant în comuna *Hersény* (Hersény, comit. Fogaras). 243 2-3

Sarkacizai Hitelszövetkezet.

MEGHIVÓ.

A Sarkacizai hitelszövetkezet tagjai a Sarkacizai szövetkezet székhelyen 1911 évi Szeptember hó 3-án d. n. 2 órakor tartandó

Rendes Közgyűlésre

ezennel meghivatnak

TÁRGYSOROZAT

1. A Sarkacizai hitelszövetkezet feloszlása és felezésmelése az 1875 évi XXXVII t. oz. 250 §-széértelmében.

Sarkacizán, 1911 évi Augusztus hó 1-én.

BARBAT DEMETER
elnök.

245 1-1

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște.

Primește depuneri spre fructificare fără anunț cu 4%, pe lângă anunț cu 4½%, iar depuneri mai mari cu 5%. Depuneri și ridicări să pot face și prin Cassa de păstrare postală Darea de camete o plătește institutul.

Acoardă împrumuturi:

- pe cambii
- pe ipotecă replăibile în rate sau în anuități
- pe obligațiuni cu caventi
- ca credite de Cont-curent pe lângă asigurare ipotecară sau hârtii de valoare (acții și efecte publice).
- Dobânda variază între 8% și 6% după mărimea împrumutului și asigurarea oferită.

Schimbă adecă cumpără și vinde ori-ce fel de monede străine cu cursul zilei.

Direcțiunea.

201 4-20

Nr. 372—1911 prim. Nr. 232 2—3

Publicațiune.

Subscrierea primăriei comunale a comunei Nucet (comitatul Sibiu-Szeben) da în întreprindere prin licitațiune minuscule, în 18 August 1911, la 2 care p. m., edificarea unui șipot comunal pe baza planului preliminarului și condițiilor afișate în cancelaria comunală.

Să notează cumcă, ori-ce săpare a șanțurilor, cărăușile precum și furnizarea petrișului necesar să efectueze în natură de comună.

Licitațiunea e verbală, oferte în scris nu se primesc.

Prețul strigării 7000 coroane.

Condițiile, planul și preliminarul să pot observa de către întreprinzători în oarece oficiosa în cancelaria comunală.

Nucet, în 18 Iulie 1911

Primăria comunală.

Octavian Fruma
viconotar.

Sava Simu
primar.

Un văduv

Încă tânăr, caută o fată sau văduvă până la etatea de cel mult 35 ani. Respectiva să fie o bună economă, iar nu de rang mare, de oarece rang poade dânsul, având post cu drept de penze. Copii nu are. Respectivul urește luxul, Zestre e de dorit. Doritoarele binevoiasă a se adresa sub „O O“, Zâm, postrestante, Hunyadmegya. 23. 2-3

Prețul bucatelor

În Sibiu la 1 August st. n.:

Grâu	Cor. 14,80 până 16,40	de hectolitru
Șăcară	7,60	8,40
Ovăz	10,—	12,50
Cartofi	2,60	8,—
Fasole	—	—
Vânt Nr. 3	36,60	31,60 la 100 chilo
„ „ 4	35,20	35,80
„ „ 5	34,80	34,60
Șămină	170,—	180,—
Unsoare de porc	180,—	168,—
Ulei de mazăre	50,—	62,—
Săm de hârtie	76,—	86,—
Săm de lăzări topit	92,—	92,—
Săpun	54,—	54,—
Șă	4,—	5,20
Lezme de foc nepărită	7,70	8,— la met. cub
„ „ plătite	6,70	7, 0
Șpiră rafinat	1,80	1,85 la fibră
Șpiră ordinar	1,78	1,80
Clasă de vită pentru supă	Cor. 1,82 până 2,—	la chilo
„ „ trișară	2,—	2,40
„ „ vițel	1,20	1,80
„ „ porc	1,52	2,—
Ovăz, 10 bockși	—57	67
Ovăz pentru de miel	—	—
Carne de cal	—80	1,20

În Budapesta în 2 August st. n.

Grâu de Tisa 78 chilo	Cor. 11,02 până 11,17	la 50 chilo
„ „ 78	11,10	11,37
„ „ 80	11,17	11,32
Șăcară	8,72	8,80
Ovăz	7,80	8,60
Ovăz	9,10	9,40
Căcuruz nou	7,70	7,80
Unsoare de porc	Cor. 173,— până 176,—	la 100 chilo
Șămină	148,—	168,—
Șămină de lupină C. 146,—	până 150,—	la 100 chilo
„ „ trifoiu	116,—	146,—
Porci îngrașiți pentru unsoară C. 1,60	până 1,67	la chilo
„ „ carne	1,60	1,80
Vițel	—	—

Prețul banilor în 2 August n.

Galbeni	Cor. 11,29	11,88
100 Lei, hârtie	84,50	95,90
100 Lei, argint	99,—	84,50
Lire turcești, aur	21,85	21,85
1 funt sterlingi englezești	28,85	24,05
100 marce, aur	117,20	117,60
100 „ hârtie	117,20	117,60
Napoleon	18,95	19,03
100 Rubie rusești, hârtie	253,50	254,75
100 „ argint	248,50	246,—

La „Croitoria Universală“
I. PETRASCU
strada Cisnădiei Nr. 30. SIBIU. strada Cisnădiei Nr. 30.
Telefon Nr. 172.

Aduc la cunoștința onoratului public, că mi-au sosit cele mai noi stoffe engleze și indigene pentru sezonul de primăvară și vară — astfel că stau la dispoziția on. public pentru a efectui ori-ce comande în branșa croitoriei după modelele cele mai nouă.

Serviciu solid și grabnic. — Prețuri moderate.
Sprijiniți industria română!

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie
ORENDT G. & FEIRI W.
(odinioară Societatea curelarilor.)
Strada Cisnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru căroșat, călărit, vânat, sport și voiaj, poclăzi și procovături, portmonee și bretele solide și alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzozi) permanent în deposit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin. Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco. Comande prin postă se efectuează prompt și conștientios. Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (toluri) de cai și cofere de călătorie.

TRIUMPH SPAR-HERDE

Cuptoare „Triumph“
în toate mărimile și diferitele execuții.
Marca „TRIUMPH“ patent
Catalog se trimite la dorință gratis și franco.
Triumph-Werke Ges. m. b. H.
fabrică de cuptoare și sobe 200 8-15
WELS, Oberösterreich (Austria-de-sue)
Reprezentant în Sibiu:
JOSEF JIKELI, strada Cisnădiei 47.

Tot felul de tipărituri
moderne
execută ieftin, grabnic și conștientios

„Tipografia Poporului“
SIBIU
strada Măcelarilor Nr. 12.

Pentru ori-ce ocazie
se află

DIFERITE ILUSTRATE FRUMOASE
în mare alegere și cu diferite prețuri.

TOT FELUL de BILETE de VIZITĂ
în cel mai modern stil.

HARTIE de EPISTOLE
în diferite prețuri și calități.

BILETE de CUNUNIE
dela cele mai simple până la cele mai fine.

Nr. 39

Localul de crișmă și prăvălie

Cetești (Kernyesd, comitatul Honyad) are în posesia cu toate superedificățile aflătoare în grădina aflătoare în dosul grajdului, formează proprietatea Bisericii greco-catolice din loc.

Se dă în arândă prin licitare

care va da mai mult, pre timp de 3 ani începând din 10 Octombrie st. n. a. e. Licitația se va ține Joi în 17 August la 2 ore după amiază, în cancelaria parohială din Cârnești. Prețul de strigare e 900 (nouă sute) cor. 228 3-4.

Interesii de a arândă acest local, vor fi admise în parte în persoană la licitație sau prin oferte în scris, până în ziua licitației, depunând vadiu de 10%, a subscrierilor.

Arândă anuală să va solvi în 2 rate semestrale anticipate.

Condițiuni mai amănunțite să dau verificate la subscrierul.

Notăz că aceasta e singura crișmă și prăvălie în comună, care are la 900 locuitori.

Poșta, telegraf, telefon și stațiune la cămină Hatag-Caransebeș, în loc.

Cârnești (Kernyesd), la 18 Iulie 1911.

Silvius P. Barbescu
preot gr-cat.

Fumătorilor de țigarete!

Uniți-vă contra scumpetei enorme a țigaretelor. Nu vă sperie mica osteneală! Folosiți

TUBURI Iacobi Antinicotin

cu hârtie de țigarete „OTTOMAN“ (Cap de turc) și „TIP-TOP“ (biberonul aurit).

Vinuri de masă escelente,

cu 52 și 60 fileri la cumpărare de cel puțin 50 litre ofere negustoria de vinuri

JOSEF SCHULTZ
Sibiu, strada Urezului 20.

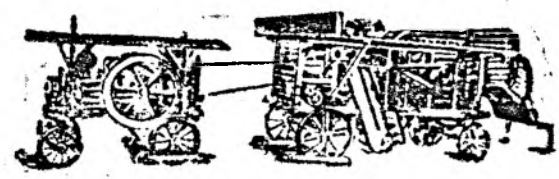
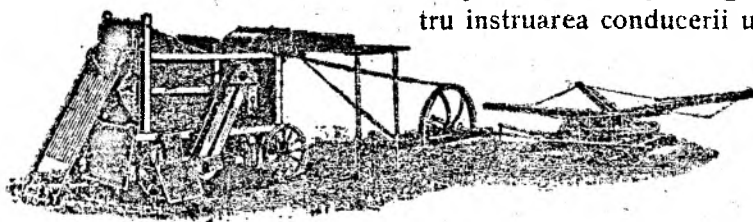
Frații Gömöri

Magazin dela fabrică pentru mașini economice

* Budapesta, IX., Boráros-tér Nr. 2.

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier K. & R. Jezek în Blansko.

NOUI NOUI! Cea mai simplă și mai completă garnitură de Mașini de îm-blătīt cu motor în timpul de acum. Pentru instruarea conducerii unei astfel de mașini se trimite gratis cumpărătorilor un montaj.

Construcția cea mai nouă.

53 21-54

Mai departe recomandăm economilor mașini de sămănat, construcția cea mai nouă, tăvăluguri pentru zdrobitul pietrișului și tot felul de mașini economice, mașini pentru fabricarea de cărămidă, țiglă de coperit, alte mărfuri de ciment, pentru coperit, și forme de fier pentru fabricarea de țevi de ciment și țevi la fântâni și mașini pentru spargerea pietrii.

Vârtejuri de îm-blătīt și curățit, cari merg foarte ușor, cu întocmirea în formă de sac, prin ceea-ce cu ajutorul a 3-4 cai, foarte ușor se poate îm-blătīt.

Mașinile numite mai sus le liferăm pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată.

Cumpărători serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă personal pe speșele noastre, prin

ceea-ce cumpărătorii cruță proviziunea agentului, ajung deci mai ieftin în posesia mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

Mașinile, cari au fost liferate prin firma FRĂȚII GÖMÖRI, au fost bine primite preste tot locul și sunt recomandate cu căldură la toți economii.

Catalog și preliminar de speșe să trimite la cerere gratis.

Toate în lume se scumpesc!

pâinea, carnea, chiria casei, — numai păpușii și chetele executate în atelierul lui

Vasile Ban la „Cisma roșie“

după cum se numește prăvălia lui, se ieftinesc 161 11—

Pentru ce? Pentru că această renumită prăvălie de încălțăminte s'a mărit în casa proprie și la fiecare păreche se trage jos chiria. De aceea el poate lifera păpușii buni și trainici pe lângă prețuri ieftine.

VASILIE BAN SIBIU, Strada Ocnel (Burgergasse) Nr. 7. Casa proprie.

Dumineca deschis până la 10 oare înainte de amiază. COMANDELE DIN AFARĂ SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ȘI PÂNĂ ACUM.

Cruțați și vă încercați norocul fără margini!

Fiecare loz câștigă necondiționat! * Câștigurile se plătesc imediat!

Tragerile și câștigurile sunt chezușuite din partea visteriei statului!

De 500.000 cor.

va fi câștigul principal, care se va sorți la tragerea din 25 August 1911 a lozurilor dela

Banca Hipotecară Ungară!

Vă invităm cu toată onoarea a cumpăra cel puțin o bucată două din lozurile acestea de prima bonitate, cari prezintă necondiționat cel mai bun sistem de pășirare combinat cu cea mai extraordinară șanse de câștig, fără de nici un risc și fără a perde un ban măcar!

Pentru a înlezni oricui cumpărarea a acestor lozuri, le vindem și pe rate lunare și anume de prezent pe: 35 rate de câte 6 cor.

NB. Aceluia, care ne trimite primele 3 rate de odată, îi cvităm a 4-a rată gratuit! 234 2-3

Deja după a lăturarea ratei prime parti ipă fiecare cumpărător la joce, iar câștigurile este în întregime al lui. Cu plăcere trimitem oricui prospectul cu explicațiile necesare. Binevoitori a ne trimite adresa corectă.

6 trageri în fiecare an! 25 Febrarie, 25 Aprilie, 25 Iunie, 25 August, 25 Octombrie și 27 Decembrie, în decursul cărora se trag la sorți peste 2 și 1/2 milioane cor. Durata jocului este încă cea. 48 de ani, în care restimp se împarte proprietarilor de lozuri sume considerabile de cea. 130 de milioane cor.

Acelaș număr poate câștiga și de mai multe ori!

Lista oficială de trageri se trimite după fiecare tragere punctual!

Cu ocaziunea a easta notăm, că câștigul principal dela tragerea ultimă din 26 Iunie s. c. în sumă de Cor. 100.000, s'a solvit deja feritului posesor al lozului Seria 950, Nr. 9.

Comandele sunt a se adresa pe couponul dela mandatul postal către

ÜSTREDNA BANKA ÚC. SPOL., Budapest V., Sas-u. 24 sz.

Johann Schaser

măestru zidar

Sibiu, Wagnergasse Nr. 9

primește tot felul de lucrări de zidărit ori și unde în provincie, cu prețuri moderate.

240 1-3

O mașină și huciu

pentru sărmănat de lână în stare bună să aștepte
241 de vânzare cu preț moderat la 1-3

JOHANN KÖNIG

S. B. U. strada Befitearel Schleichhausgasse Nr. 5.

Mare succes

su inseratele în „Foia Poporului”, unde sunt
citate de mii de persoane de pretutindena,
din toate țările și din toate cercurile sociale,
atât inteligență cât și popor.

De aceea „Foia Poporului” este cel
mai potrivit organ pentru publicarea a tot
felul de inserate: pentru ocuparea sau cău-
tarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări,
cumpărări, deschideri de prăvălii și alte in-
stituții, cum și anunțarea a tot felul de
mărfuri și articoli ce trebesse persoanelor
singuratiche sau în familie. — Informații au-
prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOIA POPORULUI”.

Motoare de benzin

fabricat Benz & Co.

Mașini de îmblătit

în deosebite mărimi se află în depozit la

And. Rieger 230 2-2

prima fabrică transilvăneană de mașini economice,
turnătorie de fer și metal în Sibiu

500 Coroane

plătesc celui-ce ar mai
câpăta vre-odată durere

de dinți ori li va mirosi gura după- ce va folosi una
de dinți a lui Bartill, o sticlă cu 80 fil E4 Bar-
tilla-Winkler Viena 191. Sommergasse 1. In Sibiu;
în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27;
strada Cisnădiei 59; ulița Turoului (Saggasse); ulița
Căci 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gușteritei
și str. Cisnădiei. In Bistrița: farmacia lui Herbert.
Făbeșul-săseze, farmacia Lederhülger; Sighișoara:
farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindena apriat apa de dinți
a lui Bartilla. Deautări de falsificare vor fi bine
plătite. La locurile unde nu să poate câpăta, trimite
5 sticle cu 5 cor. 80 fil. franco 56 7-

Pe nimic un aparat de fotografat

primește ori cine, esecție precisă, 4x4 cm.
mărime, cu care se poate îndată fotografia
fără a avea cunoștințe deosebite, pe lângă
comandarea sculelor complete, ce trebesse
la aparat, dimpreună cu
școala de învățat și fo-
tografie de probă, se tri-
mite contra rambursă de
numai Cor. 1-80 Leop.
Schaechter, Wien
104-XVI/2 Lerchenfel-
durgürtel 5/140.

Important pentru cumpărători și proprietari de motoare!

MOTOARE DE BENZIN

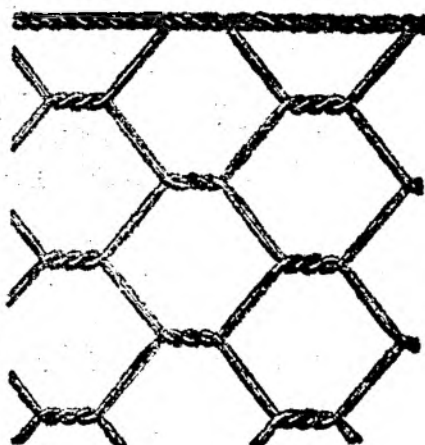
stabile, precum și locomobile pentru îmblătit, și pentru agricultură, construcție proprie
probată, sunt de vânzare cu prețuri ieftine, direct dela producător. Pentru construcție se garantează
Se esecută ieftin și conștientos tot felul de reparaturi la motoare Düssel, motoare pentru
oleiu brut și benzin, siredelire de cilindri, măcină nouă, verigi, ventile, aparate pentru ulca.
și aprins, precum și toate lucrările ce vin înainte la motoare. 189 16-

Singurul atelier special în Transilvania

Ferd. Zaller

Institut pentru construcție de motoare, mașini și automobile
Sibiu, strada Franciscanilor Nr. 6.

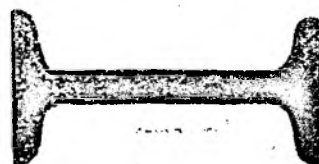
Motoarele mele sunt executate foarte precis pe baza unei praxe îndelungate, de aceea sunt
mai superioare altor motoare străine.

Impletituri de sârmă

cu ochiuri în ori ce mărime și gro-
sime a sârmei, pentru tot felul de
închisori. 113 18-92

Portland și Romancement de Brașov și Beociner Pentru zidiri

Traverse

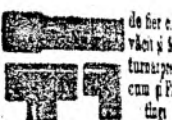
Stucătură de trestie.

Impletitură „Bacula”
Materialul de zidit în viitor.
Ieftinește orice zidire. :

Fier de Cădstr în răsă-
fier modelat, fier la rețea
și fier de încheiat
în 600 profile și dimen-
siuni se află în depozit.

TEVI

Pumpe pentru fântâni și
industrii
Sfedele de gaură pământ
și la fântâni.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

Pentru Dame

este neincujurat de lipsă!

Cel mai bun mijloc cosmetic pentru frumsețe.

KREMA MARGIT a lui Földes

departează deja după câteva zile piștii, petole de neac, bubițele, miteseri și alte
necurățenii ale pielii. Notezește creștele și schimbă ca priu farmec fața în albă, vioaie
și terească.

Prețul unui mic borcănel C. 1. — a unui mare C. 2. —
Articli speciali de toaletă: Poudră-Margit C. 120,
Săpun-Margit 70 fil. Pasta-Margit de dinți C. 1. — Apă-
Margit pentru față C. 1. — 1:0 6-7

Per postă espedează cu rambursă sau trimițând banii înainte producerul

CLEMENTE de FÖLDES farmacist în Arad.

să câpăta în Sibiu la farmaciile: Karl Frisch, farmacie.
Fabricein Guido, farmacie. Gustav Meltzer, prăvălie
de săpunuri. Meitzer, parfumerie. F. C. Molnar,
farmacie. Morscher Károly, drogerie. Mül-
ler Károly, drogerie. Pischl Károly,
drogerie. Runmler Ervin, farmacie.
in Agnita la Fröhlich Vilmos.
in Kaposvár la A. W. Ling-
ner. in Medias la Obert
Jozsef.

CAROL GÜRTLER

lăcătuș de artă și construcții

Sibiu, strada Gușteritei Nr. 26

recomandă onoratului public interesat atelierul seu, unde se
esecută tot felul de lucrări ce se țin de bransa lăcătușeriei.

Afară de aceea la mine se află totdeauna în depozit
cupatoare de ori-ce mărime și cu diferite prețuri. 48 23-52

MASINILE DESNODAT TRIFOI
CUMECANISM DE
CURATIT SIMPLU SI DUPLU
LARGIMEA TOBEI PANA LA 650% - 1250%
MANABIL CUMASINA DEVARORI, MOTOR SI VARTER
MASINA
BREVETATA
UNITATE
UMBLATIL PDS
NODAT SIGURATIT
TRIFOI
PALTURILE SINE CON
DITUN DE PLATA
DVANTAGIOASE
CATALOG TRIMEZE
LA DORINTA
GRATIS
FIRMA
SZUCS ODON
BUDAPEST
VINAGIMEZO UTCA 66

Nr. 30
 Mai multe măști metrice de
slănină papricată
 la aer și afumată, marfă de iarnă,
 unsoare de porc se
 află de vânzare la 231 2-3
Adolf Spek
 Sibiu, strada Turnului (Saggasse) Nr. 28.

In fabrica de Var din Orlat
 se arde și expediază prompt
 zilnic, în mare și mic
renumitul
Var de Orlat
 liber de piatră și șgură.
 Preț moderat, serviciu prompt și real.
I. Banciu, Orlat
 176 10-10

Inseratele
 numai atunci au valoare mare,
 dacă sã răspândesc pretutindea,
 în toate țările, în toate
 cercurile sociale. Pentru acest
 scop sã ofere indeosebi insera-
 rea în „FOALA POPORULUI”.
 Informații sã dau și comanda
 sã primesc la administrația
 FOAI POPORULUI.

Mașini de cusut pentru trebuinte
 casnice sau in-
 dustriale, de cea mai bună fabricație.
biciclete și
gramofoane
 se pot cumpăra cu
 prețuri moderate și
 plătit în rate favorabile la
BODOR BÉLA
 magazin de mașini de
 cusut și biciclete în
Făgăraș
 Str. Honvéd Nr. 11.

Marca de scutire: „Anker”.
Liniment, Capsici comp.
 I. Essuitor pentru
Anker-Pain-Expeller
 este un leac de casă valorat de mult, care
 sã lupte de mulți ani cu fricțiune și
 la podagră, reumatism și răsad.
 Din cauza imitațiilor de puțină va-
 lore sã sãm precauți la cumpărare
 și să primim numai sticle originale în
 carele cu marca de scutire „Anker” și cu
 contele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40
 și Cor. 2-— sã capătă aproape în toate far-
 maciile. Depozit principal la Iosif Török,
 farmacist în Budapesta.
Farmacia lui Dr. Richter la
 „Leul de aur” în Praga. ::
 Soseauă Elisabeta Nr. 5 sun.
 Expediție zilnică. 293 61-42

Berea albă și neagră
 din
Bereria dela Trei-Stejari
 în SIBIU
 este foarte bună și gustoasă!
 Această bere e
 căutată și se bea
 cu plăcere de toți
 cari o cunosc, atât
 la orașe cât și la
 sate. 107 18-

DREI-EICHEN-BRÄU
 REGISTRIRTE SCHUTZMARKE
 Că berea noa-
 stră e foarte cău-
 tată se poate vedea
 și de acolo, că cum-
 părătorii se înmul-
 țesc merou.

Singurul institut de asigurare ardelean
„TRANSYLVANIA”
 Strada Cisnădiei 5. SIBIU Strada Cisnădiei 5.
 60 30- recomandă
Asigurări împotriva focului
 pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recu-
 noscute de cele mai eficiente, și în cele mai favorabile condiții, cum și
Asigurări asupra vieții
 (pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele confesio-
 nale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termin fix, cu plătire simplă
 sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și
 asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente cor-
 porale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apaducte.
 Sumele plătite pentru **pagube de foc până** la finea anului 1910 K 5 003,540 78 Staroa asigurărilor cu foc K 119,839,992-
 la finea anului 1910 K 5 003,540 78 sfârșitul anului 1910 viață 11,020,260-
Capitale asigurate pe viață 4,894,801 12 Fonduri de întemeiere și de rezervă 2,428,317-
 achitate 4,571,035 91 rezervă 2,428,317-
Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice
informații în birourile Direcțiunei, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.
 Persoane versate în Aquisiții, cari au legături bune, se primesc în serviciul insti-
 tutului în condiții favorabile.

Carol F. Wultschner
 mehanic
Sibiu, strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 43.
 Primul institut sibian
 273 21-
Cumpărări ocazionale!
 Din cauza desfacerii totale a depozitului meu de mașini de cusut
 vând toate din depozit cu prețuri foarte scăzute:
 Mașini de cusut pentru familii Singer A . . . . . dela C. 56- în sus
 „ „ „ Ringschiff . . . . . „ „ 90- „ „
 „ „ „ pentru meseriași . . . . . „ „ 120- „ „
 „ „ „ Bogens-hift . . . . . „ „ 80- „ „
 Numai atât cât ajunge cele din depozit!

AVISO!
PRĂVĂLIA DE HAINE
 pentru dame și domni
Josef Schlesinger 198 8-
 Piața mare Nr. 22 se află dela 20 Iulie 1911 în
Strada Cisnădiei Nr. 31

Birou de informații.

Constatând multe lipsuri ale publicului românesc din provincie, m'am hotărât să deschid în Budapesta birou de informații și 24 26—

Agentură Românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministerii și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în răstimp de 2—3 zile ori și cui, rezolvând toate chestiunile în modul cel mai cinstit.

Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbesc în persoană cu referenții cauzelor și rog rezolvire favorabilă.

Fac tot felul de mijloceri comerciale și comanda.

Prețuri moderate, servicii prompt, informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

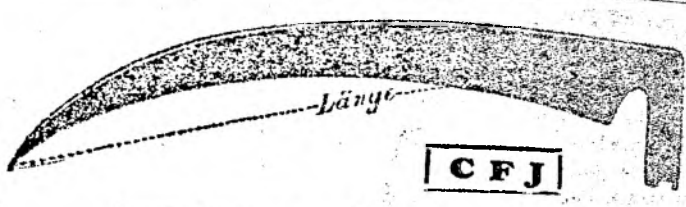
L. Olvito.

Budapest, Lajos utca No. 141, III/19.

In America unieul **Depozit de cărți românești**
Biblioteca Română în **New-York**
65 St Marks Place.

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite să aibă la îndemână, să ceară marel și ilustratul catalog al acestei singure instituții române care pe lângă tot felul de cărți, note muzicale, și ziare ce apar în România și Transilvania, are și un foarte bogat asortiment de instrumente muzicale; fonografe, gramofone, plăci și tuburi cu cântece românești, cetera, sornice de tot felul, giuvaericele, mașini de scris, preparațiuni farmaceutice, articole de toaletă și alte mărfuri de foarte mare trebuință. — Catalogul se trimite fiecărui gratuit. — Se dau tot felul de informațiuni particulare adăugând gânde-marcă pentru răspuns. — „Biblioteca Română“ primește și mijloacele de miterea de abonamente pentru „Foia Poporului“.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

Clește de mersat
oile 1 buc. C. 412

Coasă	Lungimea	70	75	80	85	90	cm.
	1 bucată C.	1.60	1.60	1.99	2.—	2.—	

Pentru fiecare bucată garantez. Adică, eu schimb orice coasă provizată cu semnul [CFJ] care nu ar corespunde, chiar și atunci când ea a fost batută și întrebuițată. Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. În decursul anilor s'a sport foarte tare numărul coaselor vândute.

Clește americane pentru butel pentru 1 buc C.—100 de înșe la de C.—70

La cumpărare de 10 bucăți se dă o bucată pe deasupra!

Nicovale pt. coase
Forma fig. 2 3
1 buc. C. —.80 —.80

Ciocane pentru coase
Fig. 5 à 250 300 Fig. 6 à 450 grame
1 buc. C. —.70 —.80 —.85

Țuitoare de coase
Nr. 4, 1 bucată
C. —.18

Nicovalele și ciocanele pentru coase se vând fiecare bucată sub garanție. Fiecare bucată care s'ar dovedi de prea tare sau prea moale, să schimbă. La nicovalele și ciocanele pentru coasă să fim atenți la insigniul meu comercial scutit în lege.

Aceste coase cu insigniul [CFJ] și unelele de bătut coasa garantate să mai adă la următoarele firme: Abrud: Teofil Pau, Ioan Manovits. Albae: Romul Tocea, One z, Ioan Czuz k. Agărbleiu: Johann Schuller. Agnits: Buder Gunne Föiale, Johann K. Schuller. A-Iulia: Depozitul Carol F. Jickeli. Apoldul-mare: And. Glatz, W. Roth. Andreas Eder. Avrig: Gustav A. Reschner, Albert Kisch. Bărbant: Dumitru Dădăriaț. Benic: St. celae Franca. Berghiu: Nicolae Ionașiu. Bieaz (Gyergyó): Lancelț Gizele. Bolocciu: Marin Wolcolae Franca. Berghiu: Nicolae Ionașiu. Bieaz (Gyergyó): Lancelț Gizele. Bolocciu: Marin Wolcolae Franca. Bradu: Fritz Kisch. Broșdea-Grănoasă: Chiriță Borza. Cacova: Dănil Iosco. Căța: Fritz Knall. Cârța: Moritz Lesmann. Cămpeni: Aurel Ioanele, Const. Gh. Bolog, O lea George. Cărtge: Nicolae Triffa. Cetea: Costea Aleman. Cincul-mare: Daniel G. Andee. Cincul-mare: Johann Kaufmann. Clora: Simion Socaci. Clonădie: Mih. Mathias, Konsumverein, Johann Misch. Cobălța: Karl Falk. Cristian: J. G. Conerth. Cugir: Johann Un h. Ch'stalău (Micești): Ioan Ivăn. Culi. Todor Mocan, Dumitru Posa. Dicea: Petru Poian. Dobârea: Thomas Bachmann. Enea-n-mare. Israel Adolph. Feneș: Lorenz Ferencz Făgăraș: Karl König, Frâna: Josef Schuster. Gălbănuș. He Jaga. Gălbănuș de jos: Iosn Recia. Guravului: Ioan Tristiu, Ioana Tristiu. Hăpria: Ioan Lazar. Henig: Ioan Miclăus. Hășar: Daniel Ungar. Husnău: Michael Simoni. Jidvelu: Johann Orend. Samuel Wachsmann. Lomnăș: Moitz Klein. Lopadea-română: Ilarie Iosof. Măerș: Karl K. do. Mihăit: Klein Markus, Arsenie Floarea. Noaritchiu: Alfred Römer, Georg Buchholzer. Noar. româneș: Arnold Lesman. Oena-Sibintu: Avram Savu, Stoia Ioan Precep. O-Cărtășoara: Ioan Scrobetu. Ojdea: Mihály Kutscher. Orlat: Lolo Simon, George Baciu. Peșana: Ioan B. 209. Poiana (Nyiraszó): Nicolae Floas, Pianul-de-sus: Ilie Voșan, Ioan Nicoară. Roșta-mare. Pannul-de-jos: Reisz Salamon. Răhău: Luca Stoica. Richisdorf: Andreas Nemenz. Roșta-mare. Moldavan Gyuláné Sásás: Julius Kerekes. Săhste: Dumitru Roșca Căpitani. Sântimbru: S. G. tu Roșca. Scărisoara: Paraschiva Costea. Sebeșul-vășere: Johann T. Gross. Seica-mare: S. G. Theil, Julius Everth Seica-mică: Johann Brantsch. Selimbăr: Milea Irimie. Sîlmeie: Fridrich Keul. Spring: Nicolae Stoia. Sipoș Gyula. Sorostin: Elekes Lajos. Șona: Josef Graf. Teiuș & Victor. Sombăte: Franz Seibal. Simuel Schmedt. Streza-Cărtășoara: Ioan Stopp. Teiuș. Geó Székelyidy. Trăscău: Klocza János. Tilișca: Vasilie Jaga. Ungureii Mathias Stefan. Zlatna: Traian Baice.

Țuitoare pentru cuți de coasă, emaliate pe din fațaur și pe din afară, 1 bucată C.—.40 și suflate cu zimb, foarte durabile, 1 buc C.—.40. Cuți de coase deis 10 fi. în sus, în asortiment bogat, 1 buc. C.—.40. Cuți de bergamo albastre negre, insigniul [CFJ] 1 buc. C.—.80. Coade de coase, pentru coase de cereale, 1 bucată C.—.96. Greble de fer pentru coase de cereale, de șirofat pe coadele simple de coasa de lemn, 1 bucată C. 1.40. Teve de grăție contra umflării vitelor, pentru vite Cor. 6.—, pentru vitei Cor 5.50.

Cel mai mare succes:

Peste 1000 garnituri de treierat cu motor în circulație

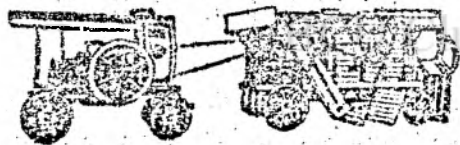
Vestitele garnituri de treierat cu motor

de la renumita fabrică de motoare

Kállai LAJOS

Budapest, Gyár-utca 28

să recomanda tuturor economilor pe lângă garanția deplină ca cele mai bune.

Invinge peste tot local. | Catalog principal gratis.

Intre toate motoarele existente recunoscute ca cele mai simple.

162 12— 25

Ludovic Ferencz,

CROITOR DE BĂRBAȚI

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de vară

în mare asortiment

noutățile 59 30

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsura cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglan“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rînd complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.